

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Obor koreanistika

Ústav Dálného východu

Bakalářská práce

Lukáš Kubík

Vojenské aspekty imdžinské války

Military Aspects of Imjin War

Vedoucí práce: Mgr. Vladimír Glomb, Ph.D.

Praha 2015

Děkuji Mgr. Vladimíru Glombovi, Ph.D., za jeho vedení a trpělivost při psaní této práce a zároveň za velice cenné rady ohledně výběru materiálů a dostupných zdrojů. Největší dík patří mé rodině za podporu během mých studií.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Praze, dne 14.8.2015

[vlastnoruční podpis]

.....
Lukáš Kubík

ANOTACE

Tato práce se zabývá tématem japonské invaze do Koreje v letech 1592 – 1598 (imdžinskými válkami). Práce mapuje vývoj konfliktu z hlediska vojenské strategie válčících stran a definuje základní takticko-strategické rysy a problémy konfliktu. Popis a analýza imdžinské války vychází z korejských pramenů, přičemž hlavní pozornost je věnována korejské účasti v konfliktu. Pozornost je však věnována i čínské a japonské účasti v konfliktu.

KLÍČOVÁ SLOVA: Čosŏn, imdžinská válka, Hidejoši Tojotomi, Japonsko, dynastie Ming

Annotation

This thesis deals with Japanese invasion to Korea between years 1592 – 1598, known as Imjin War. The thesis analyses historical development of the conflict and defines basic tactics and strategy with focus on Korean participation in this war and Korean army. Secondly, this thesis deals with Japanese and Chinese participation in the conflict.

KEY WORDS: Joseon, Imjin war, Toyotomi Hideyoshi, Japan, Ming dynasty

Obsah

1. Úvod	8
2. Literární prameny ke studiu imdžinské války	10
3. Tojotomi Hidejoši.....	12
3.1. <i>Hidejošiho důvody k invazi.....</i>	13
4. Politické události vedoucí k imdžinské válce	16
4.1. <i>První japonská výprava do Koreje .....</i>	17
4.2. <i>Druhá výprava do Koreje.....</i>	18
4.3. <i>Korejská delegace vyslaná do Kjóta .....</i>	19
5. Přípravy na válku	22
5.1. <i>Japonské přípravy na invazi .....</i>	22
5.2. <i>Invazní armáda a její velení.....</i>	23
5.3. <i>Japonské invazní kontingenty, generálové a počty vojsk v květnu roku 1592. ..</i>	24
5.4. <i>Japonská armáda .....</i>	25
5.5. <i>Střelné zbraně.....</i>	26
5.5.1. <i>Technické specifikace palných zbraní a taktika jejich použití .....</i>	27
5.5.2. <i>Japonské loďstvo .....</i>	28
5.6. <i>Korejské přípravy na invazi.....</i>	29
5.7. <i>Zkouškový systém kwagŏ .....</i>	30
5.7.1. <i>Popis zkoušek.....</i>	31
5.8. <i>Vojenské zkoušky mugwa .....</i>	31
5.8.2. <i>Názvy jednotlivých disciplín a jejich popis: .....</i>	32
6. Korejská armáda a její stav před invazí	33
6.1. <i>Velikost armády .....</i>	36
6.2. <i>Výcvik a výzbroj.....</i>	36
6.3. <i>Palné zbraně .....</i>	38
6.3.1. <i>Druhy kanónů a jejich specifikace .....</i>	40
6.4. <i>Korejské námořnictvo .....</i>	41
7. Invaze v roce imdžin	43
7.1. <i>Vylodění v Pusanu .....</i>	43
7.2. <i>Bitva u Tongnă.....</i>	44
7.3. <i>Bitva u Sangdžu.....</i>	45
7.4. <i>Útěk krále.....</i>	45
7.5. <i>Námořní bitva u Okpcho.....</i>	46
7.6. <i>Překročení řeky Imdžin .....</i>	47
7.7. <i>Intervence Ming .....</i>	47
7.7.1. <i>Mingská armáda.....</i>	49

7.8. Námořní bitvy	50
7.9. Vyjednávání.....	51
7.10. Bitva o Čindžu	52
7.11. Partyzánské armády a odboj.....	53
7.11.1.Chronologické srovnání průběhu invaze v roce Imdžin	54
8. Druhý japonský útok v roce čöngju	56
8.1. Japonská invazní armáda v průběhu druhé invaze.	57
8.2. Útok na Namwön	58
8.3. Hidejošiho smrt a konec války	59
8.4. Chronologický průběh 2. invaze	60
9. Závěr.....	61

1. Úvod

Imdžinskou válkou je nazýván válečný konflikt mezi Japonskem, Koreou a Čínou, který se odehrál v letech 1592 – 1598. Za konfliktem stálo rozhodnutí Tojotomiho Hidejošiho (豊臣秀吉; 1536 – 1598), tehdejšího vládce Japonska, svrhnout vládu dynastie Ming (大明, 1368 – 1644) a získat tak nadvládu nad Čínou a Korejským poloostrovem. Hidejoši na konci období občanských válek, které zmítaly Japonskem od poloviny 15. století, získal absolutní moc nad územím celého Japonska.¹ Vojenskou silou se poté rozhodl rozšířit svoji moc za hranice japonského území. Jeho plánem bylo obsadit Korejský poloostrov, odkud by s vojenskou podporou království Čosön (朝鮮, 1392 – 1897) zaútočil na čínská území. Po neúspěchu diplomatických jednání, kdy se Hidejoši pokusil pro svůj plán získat korejskou podporu, která by mu umožnila průchod do Číny, se rozhodl na Korejský poloostrov vyslat armádu. Pro toto válečné tažení se mu podařilo ve své zemi zmobilizovat podle dostupných údajů přes 335 000 vojáků.²

Imdžinská válka vypukla 24. května roku 1592 vyloděním japonské armády u města Pusan. Korejské království tlak Hidejošiho armády nevydrželo a během několika měsíců bylo takřka celé obsazeno. Postup japonské armády zastavila až intervence čínských vojsk, která překročila hranice Koreje v srpnu roku 1592. Přes počáteční obtíže, se spojeným korejským a čínským silám v roce 1593 podařilo japonskou armádu zatlačit zpět až do oblasti Pusanu. Tato v pořadí první japonská invaze, jež propukla v roce 1592, se korejsky nazývá *imdžin wäran* (壬辰倭亂)³.

Po neúspěšném obsazení poloostrova a ústupu japonské armády do oblasti Pusanu, začala vyjednávání o příměří, která trvala 4 roky. Po letech neúspěšných vyjednávání, se Hidejoši rozhodl pro druhou invazi, tentokrát s cílem získat vládu pouze nad Korejským poloostrovem. Druhá invaze začala 24. září roku 1597 útokem na korejské město Namwõn. Po několika bitvách a neúspěšném pokusu o dobytí poloostrova byla japonská armáda znovu přinucena se stáhnout do oblasti Pusanu. Konflikt skončil v roce 1598, kdy Hidejoši po krátké nemoci zemřel. Tři měsíce po jeho smrti se japonská armáda stáhla zpět do Japonska. Tato druhá invaze se Korejci nazývá *čöngju čeran* (丁酉再亂)⁴. V moderní korejské literatuře je však běžně používán společný název pro obě fáze války

¹ v roce 1590

² Jun Insik, Jöksačchudžök imdžinwäran v *Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 26

³ *imdžin* (壬辰) je označení roku podle lunárního kalendáře, tedy rok *černého (vodního) draka* 1592. *Wäran* (倭亂) znamená *japonská invaze* (doslova „invaze skřetů“, znak *wä* “倭“ běžně používaný pro označení Japonců má pejorativní význam „skřet“, „malý člověk“ „Japončik“). *Imdžin wäran* (壬辰倭亂) pak lze přeložit jako „*Japonská invaze v roce imdžin*“ nebo „*Invaze japončiků v roce černého (vodního) draka*“.

⁴ *čöngju* (丁酉) je označení roku podle lunárního kalendáře, tedy rok *ohnivého kohouta*, rok 1597. *Čeran* (再亂) znamená „*druhá invaze*“. *Čöngju čeran* (丁酉再亂) se dá přeložit jako „*Druhá invaze v roce čöngju*“.

Válka, která proběhla na Korejském poloostrově v letech 1592 – 1598, byla co do velikosti použité vojenské síly, ekonomického dopadu a dopadu na civilní obyvatelstvo, jedním z největších válečných konfliktů raného novověku ve východní Asii. Konflikt byl jedním z prvních mezinárodních konfliktů na Dálném východě, při kterém bylo hromadně použito palných zbraní. Imdžinské války byly mezníkem v modernizaci vojenské techniky a bojové taktiky. Střety se vyznačovaly neobvyklou brutalitou, kterou pociťovalo zejména běžné obyvatelstvo Korejského poloostrova. Navzdory intenzitě konfliktu měla imdžinská válka téměř nulový dopad na geopolitické uspořádání Dálného východu co do územních zisků, a územní hranice jednotlivých aktérů zůstali nezměněny. Přestože však v krátkodobém horizontu nedošlo k významným změnám, z dlouhodobého hlediska měl konflikt vliv na události, které v následujícím období ovlivnily uspořádání Dálného východu zcela zásadně. Zatímco Korea a Čína vyčerpané konfliktem, nebyly schopny čelit nástupu Mandžů v následujících desetiletích, Japonsko vstoupilo po válce do dlouhého období mezinárodní izolace za Togukawského šogunátu.

Cílem této práce je popsat politickou situaci a okolnosti, které vedly k počátku konfliktu, a to zejména s ohledem na jeho vojenské aspekty. Jádrem předkládané práce je popis takticko-strategické situace před a během konfliktu, srovnání bojové taktiky a použité vojenské techniky. Práce také zaměří na výcvik korejské armády, její bojovou techniku a taktiku, které byly použity v konfliktu, a na srovnání korejské armády s japonskou. Střelné zbraně, jejich typy a použití, budou taktéž popsány a srovnány, neboť v konfliktu hrály významnou roli. V poslední části práce bude stručně popsán průběh konfliktů a důležité bitvy, které se během něj odehrály. S výjimkou osoby Hidejošiho Tojotomiho práce neposkytuje profily dalších osobností zúčastněných v konfliktu, kromě těch, které jsou nezbytné pro pochopení průběhu imdžinských válek.

Pro přepis korejštiny je v práci použita oficiální česká transkripce, pro přepis čínštiny je použita transkripce pīnyīn, pro přepis japonštiny je použita oficiální česká transkripce.

⁵ Samotnou kapitolou je označování v západní literatuře, kdy například Samuel Hawley nazývá tento konflikt jako *The Imjin War*, zatímco Kenneth M. Swope ho nazývá termínem *Sino-Japanese Korean War*. Běžné jsou i termíny jako *Hideyoshi's Invasions of Korea*, *Japanese invasions of Korea*, *Seven years war* nebo plurál *Imjin wars* tedy imdžinské války.

⁶ V KLR je konflikt běžně nazýván jako *imdžin čoguk čöndženg* (壬辰祖國戰爭) tedy: „*Vlastenecká válka v roce imdžin*“.

⁷ V Japonštině se konflikt nazývá *bunroku no eki* (文祿の役) „*Válka éry bunroku*“, běžné jsou ale i názvy jako *jakimono sensó* (焼物戦争) „*Keramické války*“ nebo *čawan sensó* (茶碗戦争) „*Hrnčířské války*“, které odkazují k válečným kořistem této války. Číňané konflikt běžně nazývají jako *wànlì cháoxiǎn zhī yì* (萬曆朝鮮之役) tedy „*Válka v Čosónu za éry Wànlì*“

2. Literární prameny ke studiu imdžinské války

Ke studiu imdžinské války se dochovalo velké množství dobových materiálů, jak z Koreje, tak z Číny a Japonska. Korejské zdroje o imdžinské válce sahají od oficiálních zdrojů jako jsou dynastické anály přes autorské spisy popisující celý konflikt od jeho vzniku do konce, až po soukromé výpovědi popisující konflikt (deníky, atd.). Právě mnoho učeneckých deníků a jiných materiálů sloužilo k doplnění poněkud neosobního stylu análů a ke kompilování dalších publikací věnovaných popisu konfliktu (kupříkladu ilustrovaného díla na počest ušlechtilých skutků během války, *Tongguk sinsok Samgang hängsildo* z r. 1617)⁸

Zásadním zdrojem pro studium tohoto konfliktu jsou dynastické anály *Čosön wangdžo sillok* (朝鮮王朝實錄), které zapisují každodenní život krále a královského dvoru království Čosön. Kroniky jsou zapisovány od roku 1392, a v celkem 1 893 svazcích zapisují každodenní události království nepřetržitě 472 let, až do roku 1863.⁹ Pro studium imdžinské války má zájemce k dispozici dokonce dvoje anály krále Söndžoa (宣祖, 1552 – 1608): *Söndžo sillok* (宣祖實錄), období jeho vlády v letech 1567 – 1608 a *Söndžo sudžong sillok* (宣祖修正實錄) který byl napsán později a který upřesňuje některá fakta. V těchto análech je imdžinská válka a její účastníci zaznamenána od počátečních diplomatických výměn, až do konce války. *Čosön wangdžo sillok* nám tak ukazuje velmi podrobný dobový pohled na tento konflikt.

Dalším důležitým zdrojem pro studium imdžinské války je spis *Čingbirok* (懲毖錄), *Záznamy napomenutí a připomínek*, který napsal vysoký státník království Čoson, Ju Söngnjöng (柳成龍, 1542 – 1607). Ju Söngnjöng hrál významnou politickou roli v celém konfliktu, a spis *Čingbirok* napsal po skončení imdžinské války v době, kdy byl několik let před svou smrtí vyhnán do exilu. Spis má dvě části, v první autor vysvětluje důvody proč knihu napsal a popisuje svoji úlohu v celém konfliktu. V druhé části jsou popsány a přiloženy dokumenty týkající se války. *Čingbirok* spolu s válečným deníkem admirála I Sunsina je nejcitovanějším dílem z imdžinské války. Válečný deník *Nandžung ilgi* (亂中日記) jsou zápisky admirála I Sunsina (李舜臣, 1545 – 1598), který v nich zapisuje svoje každodenní poznámky od počátku celého konfliktu, až do své smrti v roce 1598. Spíše než ucelený pohled na konflikt nám tyto deníky poskytují I Sunsinův osobní pohled na válku a jeho roli v ní.

8 Viz. Pucek V., Glomb V., *Klasická korejština*, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2013, s. 183.

9 V roce 2006 byly anály digitalizovány, jsou nyní dostupné online na webové adrese <http://sillok.history.go.kr/>, kde je uváděn originál i překlad do moderního korejského jazyka.

Za četné osobní reflexe války lze jmenovat kupř. Kang Hangův (姜沆, 1567 – 1608) spis *Kanjangnok* (看羊錄) který popisuje jeho zajetí a odvezení do Japonska, a nebo deník literáta O Hūimuna (吳希文, 1539 – 1613) *Swämirok* (瑣尾錄) popisující válku. Kromě korejských zdrojů existují spisy, záznamy, dopisy a další materiály, jak z Japonska, tak z mingské Číny, a proto máme v dnešní době celkem podrobný pohled na celý konflikt, politické události které k němu vedly, na celkový průběh války a její dopady na zúčastněné státy.

Za zmínku ještě stojí jeden důležitý zdroj, který pochází od portugalského jezuitského mnicha. Luis Frois (1532 – 1597) byl portugalský jezuitský misionář, vyslaný v roce 1563 do Japonska. Frois pracoval jako dopisovatel Říma, a poté co opustil Japonsko, vytvořil manuskript *Historia de Japam* (Historie Japonska).¹⁰ Frois se spřátelil i s Odou Nobunagou a všechny události tehdejšího Japonska popsal prostřednictvím dopisů do Říma a v korespondenci s Gregorio de Cespedesem, který se konfliktu osobně zúčastnil.¹¹

10 Froisova korespondence je dostupná na: *Luís Fróis letters concerning Jesuit missionaries in Japan*, 47M-280. Gift of Dr. Ernest G. Stillman, New York, New York; received: 1948 March 30. Houghton Library, Harvard College Library, Harvard University, dostupné z <<http://oasis.lib.harvard.edu/oasis/deliver/~hou00972>>

11 Gregorio de Cespedes byl tradičně považován za prvního evropana který vstoupil na území Koreje, kterou krátce navštívil s japonskými vojsky. K tématu viz.: Cory, Ralph M., *Some notes on father Gregorio de Cespedes, Korea's first european visitor* z A Paper Read, in Part, before the Society on 16th June, 1936, nebo: Bang, Seung Ho, *An Assessment of the Role of Gregorio de Céspedes, S.J. during the Imjin War in the Late Sixteenth Century: Church and State Collaboration in the Spanish Colonization* z Journal for the Study of Religions and Ideology, Vol 14, No 40, 2015

3. Tojotomi Hidejoši

Tojotomi Hidejoši byl japonský státník, vojevůdce, *daimjó*¹² a *samuraj*, který na konci Období válčících provincií *Sengoku džidai* (戦国時代)¹³, získal absolutní moc nad územím Japonska. Tojotomi byl *spiritus agens* imdžinské války, kdy se vojenskými prostředky pokusil dobýt dynastii Ming a království Čosŏn. Jeho smrtí tento konflikt po několika letech bojů a vyjednávání také fakticky končí.

Hidejoši se narodil v roce 1536 v japonské provincii Owari, jako syn bývalého vojáka do farmářské rodiny. V 15 letech opustil domov a začal kariéru jako posel v armádě Imagawa Jošimoto (今川 義元, 1519 – 1560), pána provincií Suruga a Totomi.¹⁴ V roce 1558 vstoupil do služeb Ody Nobunagy (織田 信長, 1534 – 1572)¹⁵, jako řadový voják. Pod Odovým vedením se Hidejoši z běžného vojáka postupně propracoval v jednoho z jeho nejdůležitějších velitelů a v roce 1582 se jim společně podařilo získat pod Odovu nadvládu třetinu území celého Japonska.¹⁶ V téže roce Oda zemřel a Hidejoši postupně přebral kontrolu nad koalicí, kterou vytvořil. V roce 1585 mu byl udělen titul *kampaku* (関白) – regent, který dohlížel na císaře. Formálně působil jako císařův vrchní rádce, fakticky ale převzal jeho moc. Po několika letech mocenských bojů se Hidejoši v roce 1590 stal definitivním vládcem celého Japonska.¹⁷ V té době již také plánoval invazi na Korejský poloostrov s cílem podrobit si Čínu, ale i ostatní asijské státy.

¹² Termín *daimjó* (大名, dosl. velké jméno) označoval členy japonské šlechty, kteří byli podřízeni císaři.

¹³ Období válčících provincií „*Sengoku džidai*“ (戦国時代) je termín, kterým se označuje historické období od konce 15. do počátku 17. století v Japonsku.

Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982, s. 2

¹⁵ Oda Nobunaga byl *daimjó* z provincie Owari, který se válečnými taženími snažil podrobit si celé Japonsko pod svoji nadvládu. Nobunaga byl jeden s prvních vládců v Japonsku, který změnil jádro armády na pěší vojáky se střelnými zbraněmi, jehož taktiku později převzal také Hidejoši. Díky modernizované armádě se mu těsně před jeho smrtí podařilo téměř dobýt celé Japonsko.

Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982, s. 2.

¹⁷ Ibid

3.1. Hidejošiho důvody k invazi

Hidejošiho mocenské důvody k napadení na Korejského poloostrova mají svůj původ zřejmě v myšlenkách jeho dřívějšího pána Ody Nobunagy, který viděl sjednocení Japonska pouze jako první krok daleko rozsáhlejšího plánu, dobýt Asii,¹⁸ pro něj tehdy celý známý svět. Přesné důvody, které Hidejošiho k tomuto cíli dovedly, ale dodnes zůstávají sporné, názory na tuto problematiku se u většiny badatelů výrazně liší. Nejrozšířenější teorie staví jako hlavní důvod tohoto plánu Hidejošiho obavy o ztrátu svého vlivu a postavení. Poté, co sjednotil vládců jednotlivých japonských provincií pod svou vládou, kdy s obrovskou armádou opanoval celou zemi, (čili v době, kdy už nebylo proti komu bojovat, ani nic víc získat) se jeho veteráni proti němu mohou začít bouřit, zakládat tajné aliance a snažit se ho sesadit. Kdyby je tedy zaměstnal další válkou, s příslibem nových bohatství a území k ovládnutí, upoutal by tak jejich pozornost a neohrožovali by jeho vládu. Hidejoši by tak pak stal vládcem Japonska, a ostatní vládci nově dobytých zemí (pod vládou Japonska) by ho v Japonsku neohrožovali.¹⁹

Při podrobnějším pohledu na Hidejošiho životopis je velice obtížné s přesností určit důvody, které vedly k rozhodnutí pokračovat ve válečných tažení i mimo Japonsko.

Podle autorky Hidejošiho životopisu, Marry Elizabeth Berry, sloužila invaze do Koreje k tomu, aby Hidejošiho jméno a velikost byly uctívány po celé Asii. Její názor podporuje i zpráva Luise Froise, jenž v roce 1586 zaznamenal tuto Hidejošiho konverzaci na Ósackém hradu:

„Také prohlásil, že již dosáhl bodu, kdy si podrobil celé Japonsko, tudíž již nemyslel na další podrobování si království a bohatství, protože ho měl dostatek, ale myslel na znesmrtelnění svého jména a slávu plynoucí z jeho síly, díky které vyřešil vnitřní problémy Japonska. Až bude Japonsko stabilní, předá kontrolu nad ním svému bratrovi Minodonovi (Hidenaga), zatímco on pojedou dobýt Koreu a Čínu. Bylo mu jedno, zda přitom zemře nebo ne. I kdyby se tak stalo, bude se hovořit že to byl on, první sjednotitel Japonska, který se o něco takového vůbec odvážil.“²⁰

Hidejoši se pravděpodobně chtěl tímto plánem navždy zviditelnit v dějinách jako dobyvatel Asie, první sjednotitel Japonska, kterého by i po jeho smrti uctívaly milióny lidí. Jeho plán nebylo pouze podrobení si Koreje a dobytí Číny, ale i pokoření ostatních asijských zemí. Jak je patrné z

18 Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005; s. 75

19 Tento názor dále rozvádí například Samule Hawley v knize Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005; s 75.

20 James Murdoch, Kegan Paul, Trench, Trubner, *A history of Japan*, 3 vols. London: 1925-1926, II, s. 305

jeho diplomatické korespondence, pohlížel sám na sebe jako na dobyvatele světa.²¹ Podrobením si Číny by ovládl i ostatní státy, které uznávaly čínskou svrchovanost. V roce 1590 vyslal poselství do ostrovního království Rjúkjú (琉球國), které požadovalo uznání jeho svrchovanosti. V roce 1591 vyslal stejný dopis místokráli Indie.²² Později zasílá stejná psaní na Filipíny²³ a v roce 1593 i vládcům Taiwanu^{24 25}. Podobný vzkaz nakonec posílá i do Koreje.²⁶ V dopisech požadoval uznání svrchovanosti Japonska. Luis Frois ve svých zápiscích komentuje tyto události následovně:

„Pokud uspěje, Číňané se mu poddají. Nebude jejich zemi deprimovat, dokonce v ní ani nezůstane. Bude chtít být pouze uznán jako její vládce.“²⁷

Další faktor, který mohl hrát významnou roli na jeho rozhodnutí dobytí Asie, byl jeho podle všeho narušený psychický stav. V době ovládnutí Japonska a invaze do Koreje bylo Hidejošimu přes 50 let. Jeho fyzický stav se samozřejmě věkem a léty bojů zhoršoval. Je to zřejmé z jeho korespondence s rodinou a blízkými, kdy se po roce 1587 v dopisech neustále tázal na jejich zdravotní stav a zároveň si stěžoval na zdravotní stav svůj – trpěl nechutenstvím a měl problémy se zrakem.^{28 29} V září roku 1591 zemřel Hidejošiho dvouletý syn Curumaru, a tentýž rok mu také umírá jeho mladší bratr Hidenaga. V roce 1592 mu umírá i jeho matka. Po smrti svého syna, v zájmu zachování vlastního rodového jména adoptoval svého 23 letého synovce Hidecugu a jmenoval jej svým nástupcem. Rok poté, v roce 1593 se mu ale narodil druhý syn Hidejori. Dva roky na to přikazuje Hidecugovi, svému adoptovanému synovi, spáchat sebevraždu a poté vyvraždí i všechny jeho poddané.³⁰ Tento čin byl i přes dobové zvyklosti výrazně neobvyklý. Ukazuje, že Hidejošiho psychický stav nebyl zcela v pořádku.

At' už to byla paranoia kvůli ztrátě jeho vlastní moci v Japonsku, tím pádem snaha o odvedení pozornosti jinam, nebo megalomanská snaha dobytí celý svět a proslavit tak své jméno, být i po smrti uctívaným sjednotitelem celého Japonska a dobyvatelem světa, nebo to byla se stářím přicházející souhra duševních chorob po prožití téměř celého života ve válce, stáří a úmrtí

²¹ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Royal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005, s.22

²² Jednalo se nejspíše o dopis pro Matias de Albuquerque, místokrále uzemí v Indii dobytých Portugalci, oficiálně nazývaných *Estado da Índia Portuguesa* (Portugalský stát Indie).

²³ Filipíny byly od roku 1565 součástí španělských kolonií *Indias orientales españolas*

²⁴ Taiwan (臺灣) byl v té době ovládnán piráty a místními domorodými kmeny.

Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982, s.216

Ibid

²⁷ James Murdoch, Kegan Paul, Trench, Trubner., *A history of Japan*, 3 vols. London: 1925-1926, II, s. 305

²⁸ Ibid, 277

²⁹ Více viz. Boscano, *101 letters of Hideyoshi*, p22.

Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982, s. 219

milovaných členů rodiny. Důvodem k vypuknutí imdžinské války tedy pravděpodobně byla souhra těchto několika faktorů. V červnu roku 1598 Hidejoši náhle onemocněl a 18. srpna ve věku 63 let umírá.³¹ Po jeho smrti imdžinská válka fakticky končí, což zároveň dokazuje, že kromě Hidejošiho zde nebyl žádný jiný strůjce stojící za tímto konfliktem.

³¹ Ibid, s. 235

4. Politické události vedoucí k imdžinské válce

Od počátku vzniku království Čosön byly oficiální vztahy s Japonskem, kde v té době vládl *muromačský šogunát* (室町時代, také jako *éra Muromači*), na velice dobré diplomatické úrovni.³² Téměř okamžitě po založení království v roce 1392 byly navázány diplomatické styky. Časté byly také diplomatické delegace, které podle korejských záznamů začaly již ve 4. roce vlády Tchadžoa (太祖)³³ v roce 1404, a podle japonských záznamů v období vlády Ašikaga Jošimicu (足利 義満, 1358 - 1408).^{34,35} Tyto delegace byly vyslány při různých příležitostech, jako například gratulace k různým úspěchům, při úmrtí vládce nebo jako požadavky k zastavení nájezdů pirátů.³⁶ Království Čosön udržovalo diplomatické vztahy hlavně s lokálními vládci na západě Japonska, zvláště s vládci na ostrově Cušima. Tento ostrov je svojí geografickou pozicí na půl cestě mezi Japonskem a Korejským poloostrovem. Obyvatelé tohoto ostrova byli také velmi dobře obeznámeni s korejským jazykem a zvyky, protože měli silné kulturní a diplomatické vztahy.³⁷ Ostrov Cušima byl také jedním z míst, odkud pocházeli piráti, kteří od roku 1222 zaměřili své nájezdy na Koreu.

Od počátku 15. století začala korejská vláda spolupracovat s rodem So (宗氏), který vládl na tomto ostrově. Rodu přiznala oficiální úřednický status, pravidelný přísun financí a možnost poslat ročně 50 obchodních lodí do Koreje. Za odměnu požadovala, aby rod So kontroloval veškerou lodní dopravu na Korejský poloostrov a potlačil ničivé nájezdy pirátů *wägu* (倭寇), kteří pocházeli z této oblasti.^{38,39} Rod So měl tak do určité míry monopol, kterým kontroloval veškerou cizí námořní dopravu kolem Korejského poloostrova. Takto vytvořené vztahy trvaly až do roku 1587, kdy si Tojotomi Hidejoši v rámci sjednocování Japonska podrobil i rod So. V tomto roce také přikázal So Jošišigemu (宗義調), tehdejšímu vládci ostrovu Cušima, aby od království Čosön obdržel uznání japonské svrchovanosti a získal rukojmí z členů královské rodiny.⁴⁰ Rod byl od této doby

³² Jun Insik , Jöksačchudžök imdžinwäran v *Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 16

³³ Posmrtné jméno I Sönggjeho (李成桂, 1335 – 1408), zakladatele království Čosön.

³⁴ Ašikaga Jošimicu byl třetím šogunem šogunátu Ašikaka, který vládl v době 1368 - 1394 v éře Muromači.

³⁵ Jun Insik , Jöksačchudžök imdžinwäran v *Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s.

³⁶ Ibid

³⁷ Zajímavou otázkou zůstává, zda ostrov Cušima, korejsky Tämado, přiléhal jako správní celek k Japonsku, nebo ke království Čosön. Království Čosön si na tento ostrov nárokovalo územní právo, vládcové ostrova měli úřednické tituly a posílali do Koreje tributární mise. Za oplátku po nich královský dvůr požadoval zastavení nájezdů pirátů, které probíhaly již od dob vlády krále Kodžonga (高宗, 1213 – 1259) království Korjō (高麗). Vládcové tohoto ostrova ale zároveň posílali tributární mise i do Japonska, a diplomaticky tak v podstatě koexistovali mezi dvěma státy. Tento vztah hrál důležitou roli i v průběhu imdžinské války.

³⁸ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s. 63

³⁹ Všechny cizí lodě, které chtěly připlout ke Korejskému poloostrovu, museli obdržet příslušné dokumenty, které poskytoval pouze rod So, který si za ně mohl požadovat poplatky v jakékoliv výši.

Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982, s 208.

zodpovědný za diplomatické styky s královstvím Čosŏn.⁴¹

4.1. První japonská výprava do Koreje

Na Hidejošiho příkaz vyslal So Jošišige v roce 1588 Jutani Jasuhira (柚谷康広, ? - 1588) do království Čosŏn, který měl doručit poselství s Hidejošiho mocenskými cíli.⁴² Zpráva kromě oslavy Hidejošiho jména oznamovala plán na dobytí Číny a přikazovala království podrobit se japonské nadvládě. Království Čosŏn mělo nechat volný průchod japonské armádě přes poloostrov a poskytnout podporu v útoku. Díky staletí diplomatických styků rodu So s královstvím Čosŏn, si byl So Jošišige vědom, že tato zpráva podaná značně arogantním tónem by Korejce velice urazila a jakékoliv další jednání by bylo nemožné. Zmírnil jí pouze na žádost o vyslání diplomatické delegace k novému králi do Japonska.⁴³ Přestože byl rod So oficiálně pod vládou Hidejošiho, v diplomatických vztazích vystupoval velice opatrně. Jakákoliv urážka královského dvora by znemožnila budoucí diplomatické a obchodní vztahy, které měly klíčový ekonomický význam pro tento ostrov. Poselství Jutani Jasuhira však nedopadlo podle všech očekávání. Jutani se od počátku vstupu na Korejský poloostrov choval arogantně, a přestože So původní Hidejošiho zprávu podrobil cenzuře, královský dvůr Čosŏnu poselství považoval za urážející a zcela vůbec bez nějakého diplomatického protokolu.⁴⁴ Po několika měsících čekání, kdy se královský dvůr rozhodoval, zda vůbec odpoví, nakonec odmítli vyslat delegaci s odůvodněním, že je to příliš dlouhá cesta.⁴⁵ Průběh těchto událostí je popsán například ve spise *Čingbirok*:

„Jutani Jasuhirovi bylo 50 let, měl velký obličej a arogantní chování. Když projížděl Indongem v Kjŏngsando, při pohledu na mladé vojáky s kopím sarkasticky poznamenal: „Proč mají tak malinkatá kopí?“. Předmětem zprávy kterou doručil, bylo: „Japonsko posílá do Koreje delegace často, ale Čosŏn delegace do Japonska neposílá. Neznamená to tedy, že na nás zhlížíte svrchu?“ Čosŏn vyslání delegace odmítl a Jutani Jasuhiro se začal strašlivě obávat. Když se vrátil zpět do Japonska, Hidejoši se rozzuřil a popravil jeho i celou jeho rodinu. Obvinil

⁴¹ Jun Insik, Jŏksačchudžŏk imdžinwŏran v *Imdžin wŏran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 16

⁴² Ibid, s.17

⁴³ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005, s. 78

⁴⁴ Ibid, 79

⁴⁵ Ibid, 80

Jasuhira spolu s jeho bratrem, že se spojili s Čosōnem a obdrželi od nich dokonce i úřednickou pozici.⁴⁶

Jutaniho neúspěch Hidejošiho opravdu rozzuřil, obvinil ho, že je společený s královským dvorem, a jeho s celou rodinou nechal popravit.⁴⁷

4.2. Druhá výprava do Koreje

Protože první poselství neuspělo, rozhodl se Hidejoši vyslat další delegaci a přimět Korejce spolupracovat. Přestože byl připraven poloostrov obsadit vojenskou silou, pokud by království Čosōn spolupracovalo, celá invaze by proběhla daleko rychleji a snadněji. Hidejoši se zde snažil uplatnit podobnou strategii, kterou se mu podařilo sjednotit pod svoji vládu celé Japonsko. Velké množství dobytých území získal s minimálním nebo téměř žádným bojem, ale pouze díky vyjednávání. Tato taktika byla jednoduchá: buď se vládce podřídí jeho vládě, dostane funkci, území a nakonec na tom bude možná lépe než před tím, nebo bude nemilosrdně zničen. Většina vládců volila první variantu a podřídila se.

So Jošišige v prosinci roku 1588 onemocněl a zemřel.^{48 49} Na misi byl proto vyslán jeho adoptovaný syn So Jošitoši (宗義智, 1568 – 1615). Delegace na poloostrov dorazila v roce 1589. Spolu se So Jošitošim byl na misi vyslán také buddhistický mnich Genso Keitecu (景轍玄蘇, 1537 – 1611) s dalšími 25 muži. Delegace kromě Hidejošiho zprávy dovezla do Koreje také japonské umění, meče, kopí a pušky. Bylo to poprvé, kdy se japonské modely palných zbraní dostaly na Korejský poloostrov.⁵⁰ Přestože byly Korejcům palné zbraně známé, takto technicky dokonalé viděli s největší pravděpodobností poprvé. Do konce války stačili okopírovat a vyrobit pouze okolo 150. Přestože královský dvůr tato zpráva urazila snad ještě více než první, zanechala obavy. Vláda rozhodla, že do Japonska vyšle delegaci za podmínky, že jim Hidejoši vydá zrádce kteří zběhli k pirátům *wāgu*. Japonci na toto přistoupili a nakonec královskému dvoru vydali tyto zločince, kteří byli odsouzeni a popraveni.⁵¹

⁴⁶ Bacon, Wilbur D., *Translation from Yu Sōngnyōng's Chingbirok*, Translation Volume XLVII, Seoul Roayal Asiatic Society Korea Branch, 1972, s. 11

Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982, s. 208

⁴⁸ Jun Insik, *Jōksačchudžōk imdžinwāran v Imdžin wāran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 17

⁴⁹ Podle jiných zdrojů byl potrestán Hidejošim, a proto byl vyslán jeho syn. Viz např. Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005, s.80

⁵⁰ Jun Insik, *Jōksačchudžōk imdžinwāran v Imdžin wāran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 18

⁵¹ Jun Insik, *Jōksačchudžōk imdžinwāran v Imdžin wāran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 18

4.3. Korejská delegace vyslaná do Kjóta

Ve 4. měsíci lunárního kalendáře roku 1590 byla nakonec vyslána korejská výprava do Kjóta, kam dorazila na konci srpna téhož roku. Výpravu vedl *čongsa* (政事)⁵² Hwang Jungil (黃允吉, 1536 – ?), člen západní frakce⁵³, *pusa* (副使)⁵⁴ Kim Songil (金誠一, 1538 – 1593) a *čongsagwan* (從事官)⁵⁵ Hō Sōng (許箴, 1548 – 1612) z východní frakce. Královský dvůr Čosōnu díky informacím od Jošitošiho toto vyslání delegace považoval jako přátelskou misi k pográtování Hidejošiho úspěchu dobytí celého Japonska. Zároveň byl ale díky Jošitošimu Hidejoši přesvědčen, že to je delegace, kterou království Čosōn uznává jeho svrchovanost. Byla to také první korejská delegace do Kjóta, tehdejšího hlavního města po více než 150 letech.⁵⁶ Po celou dobu korejskou delegaci doprovázeli So Jošitoši, Janagawa Šigenobu (柳川調興, ?) a mnich Genzo.⁵⁷ Po příjezdu do Kjóta byla delegace ubytována a několik měsíců čekala na přijetí u japonského dvora. Po několikaměsíčním čekání byla delegace přijata na prostý banket, kde doručila vzkaz císaři Japonska – gratulace, vyjádření přání ke kultivaci dobrých vztahů Japonska a království Čosōn.⁵⁸

Protože Japonci neznali tehdejší diplomatické zvyklosti, které se běžně aplikovaly v oficiálních stycích mezi Mingy a ostatními státy, celá výprava působila na Korejce značně urážlivě. Dokonce i banket, na kterém je Hidejoši přijal, byl pro delegáty, zvyklé na honosné ceremoniály Mingů, velmi urážlivý. Popis tohoto setkání je zaznamenán v *Sōndžo sudžōng sillok*:

„Hidejoši byl malé postavy a ošklivý. Černý zamračený obličej měl ve tvaru opice. Při setkání s ním bylo několik poddaných, při pohledu na lidi se mračil a zářilo mu oční bělmo. Na místech pro sezení delegace byl nepřipravený banket, na stole byla jedna miska s rýžovým koláčem a porcelánová miska s obyčejným vínem. Víno bylo třikrát dolito a byl konec. Nemělo to způsoby.“⁵⁹

Po tomto zvláštním setkání se delegace odebrala do přístavu Sakai poblíž Ósaky, kde čekala na

⁵² Úřední titul *čongsa* (政事) s významem *ambasador*.

⁵³ Politický fracionalismus, korejsky *bungdang* (朋黨), začal vznikat v průběhu 15. století. V 16. století se politická scéna dělí na západní a východní frakci, které se liší názorem na fungování státu. Později štěpení pokračuje dále, kdy se stávající frakce dělí na severní a jižní.

⁵⁴ Úřední titul *pusa* (副使), s významem *asistent ambasadora*.

⁵⁵ Úřední titul *čongsagwan* (從事官), s významem *vedoucí správní úředník*.

⁵⁶ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005, s. 82

⁵⁷ Ibid

⁵⁸ Ibid, 84

⁵⁹ "Tongsinsa Hwang Jungil dŭngi wŭ sasin pchjōngdžosin dŭnggwa tolaoda", sōnsu 25 kwōn, 24 njōn 3 wōl III 3 pōnčeh ä kisa. Sōndžo wangdžo sillok, sōndžo 25, 3.1.

Hidejošiho odpověď na dopis, který mu doručili od krále Sōndžoa. Hidejoši v odpovědi poděkoval za vyslání tributární mise a podvolení se japonskému dvoru. Zároveň v dopise přikazoval k přípravám na plánovanou invazi do Číny.⁶⁰ Tato odpověď královský dvůr samozřejmě velice urazila a rozzuřila. Hlavní problém této diplomatické situace byl ten, že Hidejoši přikázal So Jošitošimu, aby Korejci vyslali tributární misi, kterou by uznali svrchovanost Japonska. Tím by případně i podpořili plánovanou invazi do Číny. Jošitoši, který však hrál diplomatickou hru na obě strany, vyjednal pouze vyslání delegace, která byla vyslána na urovnání dobrých vztahů těchto dvou států. Hidejoši žil celou dobu v přesvědčení, že se jedná o tributární poselství, a nikdo se mu neodvážil říct pravdu.⁶¹

Jaký názor měli na tuto situaci sami Korejci, je popsáno v hlášení delegátů králi Sōndžoovi, které je zaznamenáno v textu I Kūngika (李肯翊, 1736 až 1806) *Jölljōsil kisul* (燃藜室記述), kde se král táže tří vyslanců na jejich názor:

„Král si zavolal ambasadora Hwang Jungila (západní frakce) a ostatní. Zeptal se jich na to, jak vypadá situace v Japonsku. Hwang Jungil odpověděl: „Japonský nepřítel na nás nepochybně vtrhne“, ale ambasador Kim Sōngil (východní frakce) protirečil: „Není to tak, Japonsko vůbec nevypadá na to, že by bylo schopné rozpoutat válku, nemusíme mít strach. Hwang Jungil pouze zveličuje a přehání.“ Král se znovu zeptal na to, jak vypadá Tojotomi Hidejoši. Hwang Jungil odpověděl: „Má světlé oči a zdá se, že má odvalu a rozumí strategii,“ ale Kim Songil odpověděl: „Jeho oči vypadají jako oči myši, vůbec nemusíme mít strach.“ Nicméně úředník Hōsōng (východní frakce) si všiml, jak jsou jejich názory protichůdné a přiklonil se k názoru Hwang Jungila. Král prohlásil: „Proč mají tito tři lidé, kteří byli vysláni do Japonska, tak různý názor. Na to mu odpověděl vedle přisedící Ju Sōngjong (východní frakce): „I kdyby rozpoutal válku, podle toho, jak vypadá a jak vystupuje, nemusíme mít strach. Kromě toho není jisté, jestli jeho vzkaz není pouze zastrašování. Pokud budeme nyní varovat Mingy něčím nepodloženým, pouze možnými výtržnostmi na hranicích, bude to veliká ostuda. A Fújiàn je nedaleko Japonska, pokud by se Japonsko dozvědělo že jsme informovali Mingy, začali by o nás pochybovat. Není nutné o tom Mingy informovat.“⁶²

Jak je z výše napsaného úryvku patrné, názory Hwang Jungila ze západní frakce, Kim Sōngila a Hōsōnga z frakce východní se značně lišily. Příkladně to ukazuje politickou situaci v tehdejší království Čosōn, které bylo rozděleno na frakční skupiny a značně zkorumpováno, což ovlivňovalo

⁶⁰ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s. 85

⁶¹ Jun Insik , *Jōksačchudžōk imdžinwāran v Imdžin wāran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 24

⁶² Jōljōsil kisul, če 15 kwōn, Sōndžo kosaponmal citováno v: Jun Insik , *Jōksačchudžōk imdžinwāran v Imdžin wāran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 19

politickou schopnost řešit tuto situaci. Zatímco si Hwang Jungil při výpravě do Kjóta všiml hrozby, kterou Hidejoši představuje, jeho oponent Kim Söngil si po celou dobu delegace pouze stěžoval na nedodržování protokolu a na barbarství Japonců, kteří podle něj nepředstavovali pro Čosön žádnou hrozbu. Protože v té době byla u moci východní frakce, jejíž členem byl právě Kim Söngil, jeho názoru se přikládala daleko větší váha. Je také možné, že tento názor zastával pouze proto, aby byl jiný než ten Hwang Jungila. Tyto konflikty mezi západní a východní frakcí proto značně znehodnotily informace z této výpravy.⁶³ Královský dvůr se po vyslechnutí těchto názorů rozhodl dále nepovažovat Hidejošiho jako hrozbu.

Královský dvůr krále Söndžoa selhal udělat jakýkoliv základní strategický plán pro obranu země, a přestože hrozila invaze, udělali pouze několik preventivních opatření, jako oprava několika zdí a hradních příkopů.⁶⁴ Na počátku války armáda používala pouze tři města s hradbami jako svoji základnu a to: Pusan, Tongnā a Kimhā, zatímco další hlavní města jako Sangdžu a Čchungdžu neměla zcela žádnou vojenskou obranu.⁶⁵ Tímto krokem nese hlavní zodpovědnost za neschopnost Čosönu bránit se japonské invazi hlavně král Söndžo a většina jeho rádců z východní frakce.⁶⁶

Při návratu do Söulu se s delegací vrátil i Janagawa Šigenobu a mnich Genzo, kteří se snažili přimět dvůr k přijetí Hidejošiho příkazu. Přes jejich snahu ale královský dvůr nakonec odpověděl s odmítnutím pomoci, jeho troufalé snaze dobýt Mingy. Hidejošiho tato odpověď samozřejmě rozčílila, přesto vyslal ještě jedno poslední varování. Okamžitě nechal znovu vyslat So Jošitošiho do Koreje s varováním, že pokud se nepodřídí a nenechají projít japonskou armádu přes svoji zemi, budou zničeni. Jošitoši vědom toho, že se jedná o cestu, z které není návratu, připlul pouze k pusanskému přístavu, kde nechal doručit zprávu. Poté, co neobdržel odpověď, vrátil se zpět na Cušimu, kde se začal připravovat na válku.⁶⁷ Královský dvůr Čosönu se nakonec přece jen rozhodl po těchto událostech poslat zprávu Mingům, ve které informoval o Hidejošiho záměrech. Zpráva byla nicméně napsána stylem, který říkal, že se jedná pouze o vyhrožování, a že není čeho se bát.⁶⁸

⁶³ Jun Insik , Jöksačchudžök imdžinwäran v *Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 20

⁶⁴ Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996, s. 76

⁶⁵ Ibid

⁶⁶ Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996 Str 77

⁶⁷ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s., 88

⁶⁸ Text této zprávy je dostupný například v: Mjöngnara e ponän čosönguksö södžip z: .Jun Insik , Jöksačchudžök imdžinwäran v *Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 20

5. Přípravy na válku

5.1. Japonské přípravy na invazi

Po této diplomatické přestřelce bylo Hidejošimu jasné, že Čosŏn nedonutí dobrovolně ke spolupráci. Z jeho původních plánů, kde by korejská armáda sloužila jako spojenci a královská vláda by mu poskytla podporu, sešlo. V létě roku 1591 začal s přípravami na invazi. Jako velitelství pro invazi sloužil nově vybudovaný hrad v Nagoje (dnešní Karacu).⁶⁹ Pro získání armády vytvořil Hidejoši systém, díky kterému mu musel každý vládce jedné z japonských provincií poslat určitý počet mužů, který závisel na velikosti a populaci provincie.^{70 71}

Ačkoli jsou údaje v kronikách a dochovaných dobových materiálech různé, je jisté, že se mu podařilo tímto systémem zmobilizovat pro invazi přes 335 000 mužů, na jaře roku 1592.⁷² Ve většině dostupné literatuře se uvádí počet 335 000 mužů, nicméně například v kronice *Macuura kosagi* (松浦古事記) můžeme najít informace, že Hidejoši shromáždil více než 379 000 mužů.⁷³

Níže uvedené údaje jsou proto pouze přibližné. Z tohoto počtu bylo více než 235 000 vysláno do hlavního štábu v Nagoji pro invazi, a okolo 100 000 mužů bylo vysláno po celé zemi posílit oblasti, které po této masové mobilizaci zůstaly nechráněné.⁷⁴

⁶⁹ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s. 94

⁷⁰ Ibid, 95

⁷¹ Podrobněji o tom, jak se Hidejošimu podařilo získat armádu pro svoji plánovanou invazi viz. Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982

⁷² Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s. 96

⁷³ Jun Insik , *Jöksačchudžök imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 26

⁷⁴ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s. 97

5.2. Invazní armáda a její velení

Pro invazi bylo vyčleněno okolo 158 800 mužů⁷⁵, zbytek měl zůstat jako záloha a zároveň jako obrana hlavního štábu v Nagoji. Hlavním velitelem invaze byl zvolen Koniši Jukinaga (小西行長, 1558 – 1600), jeden z nejvěrnějších a nejlepších Hidejošiho generálů. Jukinaga se dal do jeho služeb ve svých 21 letech a po mnoha vojenských zásluhách se v roce 1588 stal vládcem v Jižním Kumamoto v Hikokú⁷⁶. Byl to také katolík pokřtěným jménem Agostinho.⁷⁷ Druhým velitelem 1. kontingentu byl zvolen So Jošitoši, který hrál výraznou roli v diplomatických rozhovorech zmíněných o kapitulu výše. So Jošitoši byl v pořadí 20. vládcem na ostrově Cušima rodu So. Tím, jak je geograficky ostrov položen, měl So Jošitoši dlouhodobé diplomatické vztahy s královstvím Čosŏn a při invazi dokonce dostal od Hidejošiho rozkazy, aby ostatním generálům poskytl tlumočníky z korejštiny, kterých měl ve svém království přes 60.⁷⁸ So Jošitoši byl známý svými schopnostmi vyjednávání a politických intrik.⁷⁹ Dalšími veliteli byli: Arima Harunobu (有馬晴信, 1567 – 1612) křtěný Don Protagio, který při invazi vedl 2 000 mužů, Macuura Šigenobu (松浦鎮信, 1549 - 1617), Omura Jošiaki (大村喜前, ?) také další katolík, a Goto Sumiharu (五島純玄, 1562 – 1594).⁸⁰

⁷⁵ Ibid s. 99

⁷⁶ Jun Insik , Jöksačchudžŏk imdžinwäran v *Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, 62

⁷⁷ Ibid

⁷⁸ Ibid, 63

⁷⁹ Jeho pověst potvrzují dobové záznamy, kdy například v kronice *sŏndžo sillok* je o něm tato zmínka: „Mezi Japonci, je to ten nejvíce lstivý muž.“

⁸⁰ Jun Insik , Jöksačchudžŏk imdžinwäran v *Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, 63

5.3. Japonské invazní kontingenty, generálové a počty vojsk v květnu roku 1592.⁸¹

Divize	Velitel (původ)	Počet	Celkem
1.	Koniši Jukinaga (<i>Higo, Kjúšú</i>) So Jošitoši (<i>Cušima</i>) Macuura Šigenobu (<i>Hizen, Kjúšú</i>) Arima Harunobu (<i>Hizen, Kjúšú</i>) Omura Jošiaki (<i>Hizen, Kjúšú</i>) Goto Sumiharu (<i>Ostrov Goto</i>)	7 000 5 000 3 000 2 000 1 000 700	18 700
2.	Kato Kijomasa (<i>Higo, Kjúšú</i>) Nabešima Naošige (<i>Hizen, Kjúšú</i>) Sagara Nagatsune (<i>Higo, Kjúšú</i>)	10 000 12 000 800	22 800
3.	Kuroda Nagamasa (<i>Buzen, Kjúšú</i>) Otomo Jošimune (<i>Higo, Kjúšú</i>)	5 000 6 000	11 000
4.	Šimazu Jošihiro (<i>Ijo, Šikokú</i>) Mori Jošinari (<i>Buzen, Kjúšú</i>) Takahaši Mototane (<i>Hjuga, Kjúšú</i>) Akizuki Tanenaga (<i>Hjuga, Kjúšú</i>) Ito Juhei (<i>Hjuga, Kjúšú</i>) Šimazu Tadatojo (<i>Hjuga, Kjúšú</i>)	10 000 2 000 2 000	14 000
5.	Fukušima Masanori (<i>Ijo, Šikokú</i>) Toda Kacutaka (<i>Ijo, Šikoku</i>) Čokosabe Motočika (<i>Tosa, Šikokú</i>) Ikoma Čikamasa (<i>Sanuki, Šikokú</i>) Hačisuka Iemasa (<i>Awa, Šikoku</i>) Kurušima Mičijuki (<i>Ijo, Šikoku</i>) Kurušima Mičifusa (<i>Ijo, Šikoku</i>)	4 800 3 900 3 000 5 500 7 200 700	25 100
6.	Kobajakawa Takakage (<i>Čizuken, Kjúšú</i>) Kobajakawa Hidenake (<i>Čikugo, Kjúšú</i>) Tačibana Munetora (<i>Čikugo, Kjúšú</i>) Takahaši Saburo (<i>Čikugo, Kjúšú</i>) Cukuši Džonosuke (<i>Čikugo, Kjúšú</i>)	10 000 1 500 2 500 800 900	15 700
7.	Mori Terumoto (<i>Aki, západní Honšú</i>)	30 000	30 000
8.	Ukita Hideie (<i>Bizen, západní Honšú</i>)	10 000	10 000
9.	Hašiba Hidekacu (<i>Mino, centrální Honšú</i>) Hosokawa Tadaoki (<i>Tango, centrální Honšú</i>)	8 000 3 500	11 500
Celkem			158 800

⁸¹ Tabulka převzata z Katano Cugion, *I Sunšingwa Hidejoši*, přel. Yun Bong-sok (Seoul Wooseok, 1997, s. 245)

5.4. Japonská armáda

Armáda, která byla shromážděna na jaře roku 1592 v Nagoji, byla největší armádou, která se do té doby v Japonsku kdy shromáždila.⁸² Armáda byla rozdělena do 9 divízi neboli kontingentů, kdy hlavní vůdce invaze a 1. generál prvního kontingentu, který vstoupil na Korejský poloostrov jako první, byl Koniši Jukinaga. Velitel každé jednotky měl u sebe mapu Korejského poloostrova, která zobrazovala jednotlivé kraje a tři cesty vedoucí na sever. Shodou okolností tyto mapy byly kopiemi mapy, kterou se podařilo získat So Jošitošimu při jedné ze svých diplomatických cest do království.⁸³ První, druhý a třetí kontingent měly za úkol vést invazi, ostatní kontingenty měly za úkol následovat a podporovat první tři., Postupující armádu měla zásobovat flotila skrze Žluté moře. Hidejošioho plán byl dobýt Čínu, kde by pod jeho vládou lokální armády pokračovaly dále až do Indočíny.⁸⁴

Armáda byla sestavena ze samurajů a z pěších jednotek tzv. *ašigaru* (足輕), kteří tvořili bojové jádro armády. Velitelé jednotek byli samurajové, válečníci, kteří se na bitevní poli pohybovali většinou na koních a kteří byli kromě palných zbraní vyzbrojeni také tradičními samurajskými zbraněmi, jako bylo několik druhů mečů, určených podle velikosti na různé bojové situace, kopím a brněním. Jádro armády a Hidejošioho hlavní zbraní byli pěší vojáci nazývaní *ašigaru*. *Ašigaru* nebyli samurajové, jednalo se většinou o farmáře, rybáře, prostý lid nízkého statusu, který byl rekrutován a vycvičen samuraji. *Ašigaru* byli vyzbrojeni meči, kopími, luky a hlavně *tanega šimami* (種子島), lehkými puškami. Místo mnoha let tvrdého výcviku samurajů stačilo běžnému člověku několik týdnů výcviku a byl schopný tyto pušky používat. *Ašigaru* byli také dobře školení ve stavbě vojenských pevností a v taktice jejich dobývání.⁸⁵ To z nich tvořilo velmi účinné a levné bojové síly, kterých uměli samurajští generálové správně využít. Celá výstroj *ašigaru* byla složena z hrudního brnění, které bylo z ocelových plátů, střelná zbraň *tanega šima*⁸⁶, krabice se střelným prachem, taškou přes rameno s kulkami, doutnákem, prachovnicí a dalšími pomůckami potřebnými k nabití a vystřelení ze zbraně.⁸⁷

⁸² Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s. 103

⁸³ Jednotlivé korejské provincie byly označeny každá jinou barvou: Čöllado červenou, Čchungčongdo modrou, Kjöngsangdo zelenou atp. Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s. 97

⁸⁴ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s. 100

⁸⁵ Palais, James B. , *Confucian Statecraft amd Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996 Str 78

⁸⁶ Viz kapitola 5.4. Střelné zbraně

⁸⁷ Jun Insik , *Jöksačchudžök imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, 65

5.5. Střelné zbraně

Pokud se imdžinská válka něčím odlišovala od ostatních konfliktů na Dálném východě, bylo to hromadné použití střelných zbraní. Střelné zbraně byly v Japonsku díky obchodním stykům s Čínou několik staletí známé, jejich praktické využití bylo ale díky nedokonalé technické konstrukci minimální. První evropské střelné zbraně se do Japonska dostaly prostřednictvím portugalských obchodníků na počátku 16. století, někdy okolo roku 1543.⁸⁸ První modely portugalských pušek se objevily na ostrově Tanegašima, kde portugalští obchodníci prodali dva kusy místnímu vládci.⁸⁹ Jednalo se o portugalské modely *arkebus*, primitivních palných zbraní. Výroba těchto pušek se poté rozšířila po celém Japonsku, kdy každá oblast měla svoje unikátní výrobní postupy. Pušky nicméně vycházely z těchto prvních modelů.⁹⁰ Přestože střelný prach a střelné zbraně byly na Dálném východě známé několik staletí před tím, portugalské modely *arkebus* byly technologicky vyspělejší, než ostatní střelné zbraně tehdy dostupné na Dálném východě. Pušky měly delší vzdálenost dostřelu, lepší razanci a přesnost díky pažbě, kterou většina zbraní původem z Číny neměla. Jejich hlavní výhodou byla spolehlivost. Zbraně použité v imdžinské válce měly několik druhů, respektive několik modelů rozdělených podle velikosti a použití. Modely se lišily jak délkou pažby, kdy zbraně s krátkou pažbou a menší vzdáleností dostřelu byly určeny pro střelbu za jízdy na koni a delší zbraně byly určeny pro pěší vojáky *ašigaru*. Zbraně se také lišily vzdáleností dostřelu a velikostí kalibru, kdy ty větší sloužily spíše jako děla při střelbě na hradby a lodě.

5.5.1. Technické specifikace palných zbraní a taktika jejich použití

Přestože portugalské *arkebuzy*, japonsky nazývané podle místa svého prvního výskytu v Japonsku, Tanegašima, byly svými střelnými vlastnostmi technicky vyspělejší než všechny doposud známé střelné zbraně na Dálném východě, jejich dostřel byl v rozsahu mezi 300 - 700 metry.⁹¹ Pro srovnání, dostřel z luku *pchjōndžon*, který byl v té době nejpoužívanější zbraní

⁸⁸ Ibid, 67

⁸⁹ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005, s. 6

⁹⁰ Jun Insik, *Jōksačchudžōk imdžinwāran v Imdžin wāran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, 67

⁹¹ Jun Insik, *Jōksačchudžōk imdžinwāran v Imdžin wāran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, 69

v Koreji, mohl dosahovat až 1 000 metrů.⁹² Efektivní vzdálenost pro střelbu, která byla schopna cíleně a účinně zasáhnout cíl, byla nicméně okolo 100 - 150 metrů. Při této vzdálenosti byla *tanega šima* schopna udělat do stromu díru o velikosti 3 cm.⁹³ Kalibr kulek se lišil podle modelu a velikosti zbraně. Malé zbraně se používaly pro střelbu na bojišti, střední a velké zbraně s kalibrem okolo 100 gramů se používaly na ničení pevností a lodí, kdy sloužili v podstatě jako děla. Kalibr se pohyboval v rozsahu mezi 3,75 - 100 gramy, záleželo na typu zbraně.⁹⁴ Velikou nevýhodou těchto střelných zbraní bylo to, že po výstřelu trvalo velmi dlouhou dobu zbraň znovu nabít. Proto musel velitel takticky rozhodovat, kdy budou vojáci střílet a kdy ne. Běžná japonská taktika byla, že vojáci stáli ve dvou až třech řadách, kdy po výstřelu první řady ji okamžitě nahradila řada další.⁹⁵ Zmínky o této taktice můžeme nalézt například v záznamech *Sōndžo sillok*, kdy se o této metodě střídání řad vojáků zmiňuje král Sōndžo.⁹⁶

5.5.2. Japonské loďstvo

Z dnešního pohledu můžeme říct, že jakkoliv byla japonská armáda silná, její jedinou slabinou bylo námořnictvo. V bojích o sjednocení Japonska v letech před imdžinskou válkou, nehrálo námořnictvo žádnou větší významnou roli. S bojem na moři neměl žádné větší zkušenosti jak Hidejoši Tojotomi, tak ani jeho generálové. Na druhé straně ovšem stála Čína s Koreou, které po staletí čelily nájezdům pirátů na svých pobřežních oblastech a díky tomu měly velké bojové zkušenosti s vedením válečného konfliktu na moři. Více se o této problematice zmíníme v kapitole o korejském námořnictvu.

Pro transport bojových jednotek na poloostrov přikázal Hidejoši vytvořit 700 transportních lodí. Tyto transportní lodě byly lehké, bez obrnění, jakýchkoliv děl a jiných střelných zbraní (kromě těch, které měli vojáci) a byly určeny pouze na transport a vyloďení armády. Ne pro válčení na otevřeném moři.⁹⁷ K tomuto účelu, při případném napadnutí těchto transportních lodí nechal Hidejoši vytvořit několik stovek lodí válečných. Válečné lodě měly 3 základní typy: *atakebune* (安宅船), *sekibune* (関船) a *kohaja* (?).⁹⁸ *Sekibune* byly menší, dvou-palubové lodě s kapacitou 70 až

⁹² Kim, Pjōngrjul, *Čosōnŭl čwädžongbjōnggi pchjōndžōn*, dostupné z

http://bemil.chosun.com/site/data/html_dir/2011/09/07/2011090700706.html

⁹³ Jun Insik, *Jōksačchudžōk imdžinwāran v Imdžin wāran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, 69

⁹⁴ Ibid

⁹⁵ Ibid, 68

⁹⁶ Čosōn wangdžo sillok, sōndžo sillok 24.7.

⁹⁷ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005, s. 105

⁹⁸ Ibid

80 osob, které se vyznačovaly svojí rychlostí a lehkostí.⁹⁹ Lodě měly spíše lehkou výzbroj několika větších střelných zbraní, neměly ani dobré obrané vlastnosti proti nepřátelské střelbě. Proto byly časté v průběhu války technické modifikace.¹⁰⁰ Lodě třídy *kohaja* byly zmenšenou variantou *sekibune*, s podobnými technickými parametry, ale s menší nosností a kapacitou. Největší z japonských válečných lodí byla plavidla s názvem *atakebune*. Jednalo se o dvou-palubová plavidla s délkou trupu okolo 30 metrů. Po obou bocích měly střílny určené pro střelbu z luků a pušek. Co se týče střelných zbraní, většina lodí měla pouze 3 hlavní děla na palubě. Na hlavní palubě měla loď kapitánský můstek. Lodě měly jeden až dva stěžně.¹⁰¹ Běžná kapacita plavidla byla okolo 200 osob. Minimální počet pro obsluhu lodě byl 50.¹⁰² Japonské bojové lodě byly v porovnání s korejskými a čínskými podstatně lehčí a daleko méně manévrovatelné. Nesly také podstatně méně střelných zbraní.

5.6. Korejské přípravy na invazi

Politická situace, ve které se království Čosŏn ocitalo od počátku 16. století, byla poměrně nestabilní, a stát byl díky štěpení na politické frakce politicky oslaben.¹⁰³ Byla zde všudypřítomná korupce vládních úředníků, která ovlivňovala všechny politické funkce od náborů do armády, kde každý, kdo se mohl vyplatit z povinné služby tak učinil, až po výběr vojenských úředníků. Královský dvůr tak přestože o hrozícím vpádu japonských vojsk věděl, nepodnikl téměř žádná zásadní preventivní opatření. Jak je zmíněno již v kapitole o politických událostech vedoucích k imdžinské válce, po návratu diplomatické delegace z Japonska, se král i vláda přiklonili k názoru východní frakce. Hidejoši Tojotomi podle nich nepředstavoval žádnou větší hrozbu. Celou záležitost tak strategicky velmi podcenili. Dvůr sice očekával nějaký konflikt, podobný nájezdům pirátů, vážnost situace ale značně podcenil. Jak ukazují následující historické události, království za podcenění této situace zaplatilo krutou daní, která ho politicky a ekonomicky ovlivnila na několik dalších staletí po válce.

Po návratu z diplomatické mise do Japonska pokračoval Hwang Jungil ve varování o blížící se invazi. Přestože se dvůr s králem přiklonili k názoru Kim Sŏngila, spousta politiků a úředníků v

⁹⁹ Jun Insik , Jöksačchudžök imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo, Booklab, 2013, 102

¹⁰⁰ Ibid

¹⁰¹ Ibid, 103

¹⁰² Ibid, 103

¹⁰³ Politická situace v období imdžinské války byla také často kritizována pozdějšími učenci hnutí *šrhak*. Více o této problematice viz Chong Yag-yong cho , *Admonitions on governing the people*, translated by Choi Byonghyon. Berkeley : University of California Press, 2010, nebo v knize Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996

hlavním měště začala postupně Hwang Jungilovým varováním věřit. Dokonce sám Kim Söngil, který před králem popřel jakoukoliv hrozbu ze strany Japonska, po několika týdnech prohlásil, že jeho názor byl unáhlený a že hrozba z Japonska je opravdu reálná.¹⁰⁴ Pro pochopení fungování korejské armády a příprav na invazi se nejdříve důkladněji podíváme na státní úřednické zkoušky *kwagö* (科擧), respektive na vojenské úřednické zkoušky *mugwa* (武科), které zajišťovaly výběr vojenských úředníků od počátku založení království Čosön.

5.7. Zkouškový systém *kwagö*

Již od dob království Korjö byly pro výběr úředníků do státní správy používané státní úřednické zkoušky převzaté z Číny. Tyto zkoušky byly základním aparátem státu pro nábor úřednictva až do reformy *kabo* (甲午改革) v roce 1894. Zkouškový systém *kwagö* (科擧) zavedl král Kwangdžong (光宗, 925 – 975) v roce 958 po vzoru úřednických zkoušek dynastie Song (宋) v Číně. V tradici úřednických zkoušek pokračuje i nová dynastie I, kterou v roce 1398 založil I Sönggje. V roce 1400 byly zrušené soukromé armády a v roce 1402 se i v Čosönu upevnil systém zkoušek.¹⁰⁵ Systém úřednických zkoušek se od počátku dělil na tři druhy, respektive na zkoušky literátské *mungwa* (文科), které sloužily k výběru úředníku do státní správy, vojenské zkoušky *mugwa* (武科) jejichž cílem bylo vychovat taktiky a velitele, a různé technické zkoušky pod názvem *čapkwa* (雜科) pro specialisty z různých technických oborů, jako například tlumočnictví, geomancie a další. Od počátku vzniku zkoušek byly literátské zkoušky nejvíce uznávané a měly daleko větší prestiž než zkoušky vojenské, díky náročnosti na znalosti klasických textů. A to i přesto, že měly vojenské zkoušky oficiálně stejný status jako zkoušky literátské. Díky menší náročnosti na znalosti klasických textů byly zkoušky vnímané jako jednodušší, a díky časté korupci, kdy pro získání úřadu bylo kromě splnění zkoušek také možné dostat přímluvu nebo doporučení¹⁰⁶, bylo na tyto zkoušky nahlíženo jako na méněcennou cestu jak se dostat k úřadu. V roce 1428 dokonce sám král Sedžong (世宗大王) prohlásil, že studium vojenských zkoušek je jednodušší. Spousta mladých adeptů je dělalo radši než úřednické. Přestože zde bylo přislíbeno získání úřadu, raději trénovali své lučištnické schopnosti.¹⁰⁷ V dobách zvýšené bojové pohotovosti se však často i vojenským úředníkům dostávalo podobných privilegií jako literátským úředníkům.

¹⁰⁴ Bacon, Wilbur D., *Translation from Yu Söngngyöng's Chingbirok*, Translation Volume XLVII, Seoul Roayal Asiatic Society Korea Branch, 1972, s. 16

¹⁰⁵ Park, Eugene. Y., *Military examination Graduates in Early Chosön: Their social status in Fifteenth Century*, The Review of Korean Studies, Vol.3, No. 1, July 2000, s. 123

¹⁰⁶ Lowensteinová, Elita a výběr úřednictva ve staré Koreji, 56

¹⁰⁷ Sedžong sillok, Sedžong 42, 28.10.1428 Pchöngo.

5.7.1. Popis zkoušek

Standartní proces pro aspiranty civilních úředníků bylo nejdříve projít nižšími zkouškami (zkouškou licenciátů nebo zkouškou pro literární licenciáty), poté mohli aspiranti vstoupit do Státní konfuciánské akademie, kde se připravovali na budoucí úřednické zkoušky.¹⁰⁸ Vojenské zkoušky neobsahovaly licenciátský předstupeň a měly 3 stupně.¹⁰⁹ První byly lokální předběžné zkoušky, které se konaly po celém království v regionech. Druhý stupeň byly metropolitní zkoušky, které se konaly v Söulu, a třetí stupeň byly palácové zkoušky, které se konaly za účasti krále, který udělil tituly všem absolventům. Počet účastníků finální zkoušky byl přesně určený na 33 civilních úředníků, 28 vojenských a 48 technických, plus 200 licenciátů. Zkoušky se konaly každé 3 roky, ale pořádaly se také za různých okolností vyhlášených králem, které se konaly častěji než pravidelné zkoušky. Tyto zkoušky se ohlašovaly většinou 10 dní předem.¹¹⁰

5.8. Vojenské zkoušky *mugwa*

Vojenské zkoušky *mugwa* (武科) se skládaly ze dvou částí, a to z teoretické části, která zkoušela znalost klasických textů, a praktické části, kde se zkoušely bojové dovednosti adepta. V teoretické části byli kandidáti testováni ze znalosti klasických textů, resp. z pěti klasických knih (五經 *Wú jīng*)¹¹¹, z tzv. čtyř kanonických knih (四書 *Sì shū*)¹¹² a ze 7 vojenských klasických textů.¹¹³ Od roku 1469 byl také dalším povinným textem zákoník království Čosön *Kjǒngguk tädžön* (經國大典), který byl povinný pro všechny kandidáty. Kandidát si mohl vybrat ze tří okruhů, z čeho bude zkoušený, buďto z konfuciánského kánonu obsahující 4 knihy a 5 klasiků, nebo ze 7 vojenských klasiků a z různých dalších autorů. Pro každý z těchto okruhů měl kandidát odrecitovat

¹⁰⁸ Park, Eugene Y., *Between Dreams and Reality, The Military Examination in Late Chosön Korea, 1600-1894*, , Harvard University Press, 2007, s. 26

¹⁰⁹ Ibid

Park, Eugene. Y., *Military examination Graduates in Early Chosön: Their social status in Fifteenth Century*, The Review of Korean Studies, Vol.3, No. 1, July 2000, , s. 127

¹¹¹ *Wú jīng* 五經, Pět kanonických spisů: Kniha písni (詩經; *Shījīng*), Kniha dokumentů (書經, *Shujīng*), Kniha obřadů (禮記; *Lǐjì*), Kniha proměn (易經, *Yì Jīng*), Anály Jara a podzimu (春秋, *Chūnqiū*), a Kronika státu Lu (春秋 *Chūn qiū*)

¹¹² 大學 / 学大 *Dà xué* - Velké učení, 中庸 *Zhōng yōng* - Doktrína středu, 論語 / 论語 *Lún yǔ* - Hovory Konfuciovy, 孟子 *Mèng zǐ* - Mistr Meng

¹¹³ 7 klasických vojenský textů: Otázky a odpovědi mezi Tang Taizongem a Li Weigongem (唐太宗李衛公問對; *Tá ng Tàizōng Lǐ Wèi Gōng Wèn Duì*), Šest tajných učení (六韜; *Liù Tāo*) od Tai Kunga, Metody Sima (司馬法; *Sīmǎ Fǎ*), (孫子兵法 / 孙子兵法, *Sūn zǐ bīng fǎ*) - Mistr Sun o umění válečném, Wuzi (吳子; *Wú zǐ*), *Wei Liaozǐ* (尉繚子; *Wèi Liáozi*), Tři strategie Huang Shigonga (黃石公三略; *Huáng Shígōng Sān Lüè*)

část, kterou vybral zkoušející a vysvětlit její význam. Ve zkoušce z praktických dovedností se zkoušelo 6 bojových dovedností, které zkoušely účastníkovy bojové dovednosti. Převážná část těchto zkoušek byla věnována lukostřelbě. Zkoušelo se z 6 disciplín, a to: *mokdžön* (木箭), *pchjondžön* (鐵箭), *čchöldžön* (片箭), *kisa* (騎士), *kičchang* (騎槍) a *kjökku* (擊球).¹¹⁴

5.8.1. Názvy jednotlivých disciplín a jejich popis:

Mokdžön	木箭	Střelba z luku s dřevěným šípem. Mokdžön byl šíp vytvořený ze dřeva a používal se pro trénink. Jeho obvyklá délka byla okolo 90 cm
Čchöldžön	鐵箭	Střelba lukem s železným šípem. Jednalo se o střelbu z luku šípem s kovovou špičkou. Délka tohoto šípu byla obvykle 117 - 123 cm. Dostřel dosahoval 80 - 180 stop.
Pchjondžön	片箭	Střelba z luku s lehkým šípem. Jednalo se o střelbu z luku s lehkým šípem, nazývaným také „ägisal“ (dětský šíp), který byl z používaných šípů nejkratší a proto měl nejdelší dosah a velikou razanci. Šíp měl délku okolo 37 cm, proto se musel používat s podélně rozříznutým kmenem bambusu, který sloužil jako drážka pro šíp, protože když se luk natáhl, šíp byl příliš krátký. Tento typ šípu byl jednou nejúčinnějších korejských zbraní..
Kisa	騎士	Jednalo se o zkoušku, kdy účastník střílel z luku do terčů při jízdě na koni.
Kičchang	騎槍	Při této zkoušce byly testovány bojové dovednosti s kopím při jízdě na koni. Délka kopí byla okolo 210 cm, hrot kopí byl dlouhý cca 32cm.
Kjökku/ Kigjök ¹¹⁵	碇球(擊球)	Kjökku je korejský název pro soutež, která je podobná pólu, hraná na koni nebo bez něj. V kjökku se používala páлка nazývaná čangsi (杖匙) k trefení dřevěného míče mamugong [毛毬] (míč byl nabarvený na červeno, v určitých případech mohl být pošíván např. z bavlny) z určité vzdálenosti do brány kumun (毬門). ¹¹⁶ <small>117 118</small>

¹¹⁴ Park, Eugene Y., *Between Dreams and Reality, The Military Examination in Late Chosön Korea, 1600-1894*, , Harvard University Press, 2007, s. 50

¹¹⁵ *Kjökku* vzniklo původně v Perské říši, z které se přes Indii a Čínu, kde bylo nejvíce populární v období vlády Tang, rozšířilo až do Koreje v období pozdních třech království do království Parhä. První oficiální zmínka o *kjökku* pochází od Han Čhjuna ze spisu *Hädongjökksa* (海東釋史) z roku 889, kdy bylo vysláno poselství do Japonska, kde bylo poprvé představeno *kjökku*. Více viz: Čöng, Hjönggho, *Hanguk minsok täpäk sadžön*, (鄭亨鎬), 2010, 11, 11, dostupné z:

http://folkency.nfm.go.kr/main/dic_index.jsp?P_MENU=04&DIC_ID=1123&ref=T2&s_idx=170&P_INDEX=0&cur_page=1

¹¹⁶ Čöng, Hjönggho, *Hanguk minsok täpäk sadžön* (鄭亨鎬), 2010, 11, 11, http://folkency.nfm.go.kr/main/dic_index.jsp?P_MENU=04&DIC_ID=1123&ref=T2&s_idx=170&P_INDEX=0&cur_page=1

¹¹⁷ Jiné názvy pro *kjökku* jsou: *Tchägu* (打毬), *Kjökkuhwe* (擊毬戲), *Nongdžanghwe* (弄杖戲), *Kjökbbong* (擊棒) a běžný lid ho také nazýval *čangčchigi*. Více na: Čöng, Hjönggho, *Hanguk minsok täpäk sadžön*, http://folkency.nfm.go.kr/main/dic_index.jsp?P_MENU=04&DIC_ID=1123&ref=T2&s_idx=170&P_INDEX=0&cur_page=1

¹¹⁸ *Kjökku* se dělilo na *kjökku* které se hrálo na koni, a *kjökku*, které se hrálo bez koně. Polo které se hrálo na koni se nazývalo *masang kjökku* (馬上擊毬), Polo které se hrálo na zemi bez koně, se nazývalo *čisang kjökku* [步擊毬]. *Masang kjökku* bylo v polovině období dynastie I zrušeno z úřednických zkoušek a nahrazeno palnými zbraněmi

6. Korejská armáda a její stav před invazí

V jakém stavu tedy byla korejská armáda před invazí a jak vypadala vojenská struktura Čosönu? V podstatě stejně jako tehdejší politická situace. Zkorumpovaná politickými frakčními boji a naprosto nepřipravená k takto velkému konfliktu. Jak je zmíněno v kapitole výše, již na samotné vojenské úřednické zkoušky bylo od počátku založení království spíše než na rovnocenné vojenské vzdělání pohlíženo jako na snadnou cestu k úřadu. Vojenský úředník a vůbec armáda celkově měla v království Čosön daleko nižší status než elita se vzděláním literátským. A toto tvrzení mělo i svoje opodstatnění, protože většina absolventů měla téměř nulové bojové zkušenosti, a zkoušky použila pouze jako snadnou cestu k úřadu. Tedy kromě tréninku střelby z luku, který byl v té době oblíbenou společenskou činností. V roce 1582 navrhuje jeden z nejvýznamnějších neokonfuciánských filozofů Julgok I I (栗谷李珥, 1536 – 1584), aby do armády mohli vstoupit vedlejší potomci *jangbanů* a aby si mohli otroci vykoupit svobodu tím, že vstoupí do armády jako pěšáci. Tím by se vytvořila armáda o velikosti 100 000 mužů, ze které by bylo 20 000 trvale umístěno v hlavním městě, a každá zbylá provincie by měla po 10 000 mužích.¹¹⁹ I tyto návrhy byly však královským dvorem zavrhnuty.¹²⁰

Na počátku války tedy byla korejská armáda organizovaná více méně stejně, jako na začátku svého vzniku. Armáda byla složena z tzv. 5 stráží¹²¹(*ou*): zadní stráž pro provincii Čölla, přední stráž pro provincii Hamgjong, levá stráž pro Kjongsang, pravá stráž pro Pchjongnan a centrální stráž pro Hwanghä, Kjonggi, Kangwon a Čchungčchong. Každá z těchto 5 stráží měla své vojenské pozemní a námořní základny v místě svých provincií a podpůrné síly, které sloužily pro obranu hlavního města.¹²² Těchto 5 stráží spadalo pod hlavní vedení, které bylo v hlavním městě Söulu¹²³. Podstatným faktem bylo to, že generálové těchto armád ve skutečnosti své armády nevedli, ale byli

---

(imdžinské války), proto *kjökku* postupně zlidovělo do formy hrané dřevěnou pálkou nebo klackem, bez koně na venkově.

¹¹⁹ Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996, s. 76

¹²⁰ Julgok to zmiňuje ve svém spise *Manönbongsa* (萬言封事), kde také shodou okolností předpovídá vypuknutí války, která bude jak na severu tak i na jihu Korejského poloostrova. Po své smrti bývá za tuto předpověď oslavován, protože obě války vzápětí vypukly, respektive imdžinská válka míněná válkou na jihu, a válkou na severu míněná válka s Mandžuskem, která vypukla na počátku 17.století několik desetiletí po válce imdžinské.

¹²¹ Chong Yag-yong cho, *Admonitions on governing the people*, ; translated by Choi Byonghyon. Berkeley : University of California Press, 2010, s. 558

¹²² Kim , Samuel Dukhae, *The Koreana Monk-Soldiers in the Imjin Wars: An Analysis of Buddhist Resistance to the Hideyoshi Invasion, 1592-1598*, Columbia University, 1978

¹²³ Po založení království přesouvá I Sönggje hlavní město z Käsongu do dnešního Söulu, který zůstal hlavním městem Korejské republiky až do dnes.

umístění v Söulu, kde byli pod politickým dohledem.¹²⁴ Bylo to proto, aby nemohli nad svými armádami převzít moc a způsobit státní převrat, stejně tak, jak to provedl zakladatel království I Sönggje.¹²⁵ Proto byli generálové drženi v Söulu pod kontrolou vlády, aby se státní převrat nestal znovu. Generálové byli ke svým armádám tedy přiděleni až v případě přímého vojenského ohrožení. Toto opatření fungovalo velice dobře jako prevence proti státnímu převratu, nicméně tato vnitřní bezpečnostní opatření zaplatila svojí daň tím, že vojenská elita, která měla vést vojskov případě vojenského ohrožení, byla zcela odloučena od armády bez jakékoliv praktické zkušenosti vedení armády, tréninku mužstva, bez znalosti počtů stavu armády. Toto tvrzení podporuje i velká část autorů zabývajících se problematikou imdžinské války, jako například James B. Palais, nebo Samuel Hawley. Jednalo se o tzv. rotující systém, kdy jednotky z jednotlivých provincií rotovaly postupně v hlavním městě. Tento systém byl založen na vojenském systému *fupingzhí* (府兵制) z 6. století dynastie Tang.¹²⁶ ¹²⁷ Z tohoto systému byly vyloučeny pouze jednotky ze severních provincií Pchjongan a Hamgjöng, které čelily neustálému tlaku ze strany divokých kmenů¹²⁸ v Mandžusku. Zajímavostí je i fakt, že tento systém 5 stráží byl zachován i po konci imdžinské války až do roku 1623.¹²⁹ Hlavním problémem tohoto systému, který se ukázal během imdžinské války, bylo to, že velitelé jednotlivých provinčních armád nemohli v podstatě dělat nic bez rozkazů hlavních generálů, kteří byli v Söulu. Trvalo několik dní, kdy do Söulu vůbec dorazila zpráva o nějaké invazi a dalších několik dní, kdy se příslušný generál dostal do své provincie nebo vyslal rozkazy. Velitelé díky tomuto systému nemohli v podstatě ani trénovat své jednotky v období míru, pokud k tomu neměli

¹²⁴ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s.109

¹²⁵ I Sönggje byl vojenský velitel za království Korjö, který se proslavil hlavně díky svým úspěchům v boji proti pirátům. V roce 1388 nově založená dynastie Ming si začala nárokovat celé severovýchodní území Korja jako své, protože zde byl dříve vojenský okruh Ssangsong pod správou Mongolské dynastie Juan (元朝). Král Korja Kongjang se proto rozhodl zmobilizovat armádu, kterou v čele s Čchwe Jöngem a I Söngjeem jako jeho zástupcem vyslal proti Ming. I Sönggje však od celého počátku prosazoval pro mingskou politiku, a s tímto tažením nesouhlasil. Proto celou armádu v oblasti poblíž řeky Jalu obrátil, téměř bez boje svrhl krále Kongjanga z trůnu a založil nové království Čosön.

¹²⁶ Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996, s. 508

¹²⁷ Dynastie Tang (唐朝, 618 – 907)

¹²⁸ Divokými kmeny na severu jsou míněny nájezdy Džürčenů, etnika tehdy žijícím na území Mandžuska, které od 14. století působilo časté nájezdy na korejská území. Král Sedžong zakládá již v 15. století na severovýchodě poloostrova šest vojenských pevností, čímž upevňuje hranice na řece Tuman. Džürčenové byli napůl zemědělsky, napůl lovecky založený národ, a proto oblečení, náradí a další věci museli získávat od Korejců. Korejci se od počátku snažili aby uznali jejich nadřazenost, a proto zakládali základní trhy a podporovali přistěhovalectví. Vládcům kteří se podrobili poskytli úřednické pozice a podobné výsady. Přesto však podnikali Džürčenové časté loupežné nájezdy, a v roce 1583 došlo k větší vzpouře. Severní hranice království Čosön tedy čelila několik staletí velkému vojenskému tlaku, a proto tu byla posílená obrana státu vybudováním vojenských pevností. Armáda zde byla usídlena stále, respektive byla vyloučena ze systému rotování. Bylo zde také více vojenských generálů a velitelů než v ostatních provinciích země.

¹²⁹ Palais, James B. , *Confucian Statecraft amd Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996, s. 504

přímé rozkazy.¹³⁰ Další nevýhodou tohoto systému bylo to, že provinční velitelé nemohli dávat rozkazy ani v případě nouze jednotkám jiným, například námořním. Každá z 8 provincií měla svoje lokální pozemní a námořní velitele. Provincie, které byly strategicky významné, hlavně pak provincie na severu, které čelily hrozbám z Mandžuska a provincie, které čelily častým nájezdům pirátů, měly těchto lokálních velitelů více. Námořní síly byly rozděleny na pravou a levou námořní sílu.¹³¹

Přípravy na invazi byly tedy kromě opravení pár zdí a pevností téměř nulové a korejská armáda nebyla z počátku invaze pro Japonce téměř žádným soupeřem. Ozývaly se sice určité hlasy na reformy, jako například výše zmíněný Julgok I I, nebo návrh provinčního generála Čo Ťnhola (?), který v roce 1588 urgoval, aby se na 20 strategicky postavených ostrovech kolem Pusanu okamžitě vytvořily námořní základny, které by byly schopné čelit případnému útoku ze strany Japonska.¹³² Návrhy královskému dvoru nebyly ojedinělé, později, když už bylo jasné, že k nějakému útoku z Japonska dojde, se ozývaly i další návrhy na zlepšení námořní obrany v oblasti kolem Pusanu.¹³³ Tyto návrhy ovšem nebyly vyslyšeny nebo byly zcela ignorovány a příprava armády na invazi byla minimální. Největší vinu na tom nesou frakční boje na královském dvoře, a celkový přístup krále Sōndžoa. Například Čo Hōn (趙憲, 1544 - 1592) v letech 1587 - 1588 obvinil členy východní frakce za jejich celkový postoj k situaci a navrhoval přímé vyslání armády do Japonska. Král Sōndžo ho ale za tento akt poslal do vyhnanství.¹³⁴ Stav armády a vůbec okolnosti kolem imdžinské války byly také silně kritizovány učenici pozdějšího hnutí *sirhak*¹³⁵, zvláště pak významným učencem tohoto hnutí Ju Hjōngwonem¹³⁶.

¹³⁰ Ibid, 510

¹³¹ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s.110

¹³² Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyōngwōn and the Late Chosōn Dynasty*, University of Washington Press, 1996, s. 76

¹³³ Za zmínku stojí návrh Kim Serjōma (?), který varoval o pravděpodobnosti japonského útoku již ve 3. lunárním měsíci roku 1592 (pozn. japonské jednotky vstoupili na Korejský poloostrov v 4.lunárním měsíci, jeho předpověď byla tedy celkem přesná.), a navrhoval vytvoření dvou nových námořních základen na jižním pobřeží poloostrova a na ostrově Kadōk. Zvláště navrhoval zlepšit obranu měst jako Pusan, Tongne, Čindžu, Sunčchōn a Hūngjang. (Yi Hyōngsōk, *Imjin chōllansa* 3:1256-59) Pokud by tak bylo učiněno, bylo by dost pravděpodobné že by se Korejčům podařilo zastavit japonskou invazi již na samotném počátku. Je to samozřejmě pouze ale spekulace.

¹³⁴ Yi Hyōngsōk, *Imjin chōllansa* 3:1256-59.

¹³⁵ *sirhak* (實學) bylo sociálně reformní hnutí které vzniklo na počátku 17.století a podrobovalo kritice politický i sociální řád tehdejšího království.

¹³⁶ Ju Hjōngwon (柳馨遠, 1622–1673) byl jedním z prvních a zároveň nejvýznačnějších osobností hnutí *sirhak*. Více v knize Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyōngwōn and the Late Chosōn Dynasty*, University of Washington Press, 1996

6.1. Velikost armády

Jaké byly vůbec počty korejské armády před imdžinskou válkou? To v podstatě netušili ani hlavní velitelé jednotlivých stráží, protože vojenské registry nebyly dlouhou dobu aktualizovány. Díky korupci a všemožným technikám se vojenské službě vyhnout bylo dost těžké zjistit aktuální počty stavu armád. Původní myšlenka tohoto systému 5 stráží měla poskytnout armádě a námořnictvu celkově kolem 200 000 mužů¹³⁷, s 400 000 zálohou z obyvatelstva. Tyto počty byly aktuální v počátcích království, kdy byly ještě registry udržovány a aktualizovány každých 6 let,¹³⁸ od počátku 16. století ale přestával tento systém platit a před japonskou invazí nebylo toto číslo vůbec aktuální.

6.2. Výcvik a výzbroj

Jak je uvedeno v kapitole o úřednických zkouškách, vzdělání vojenských úředníků, zajišťovaly vojenské úřednické zkoušky *mugwa*, které připravily adepty kromě potřebných teoretických znalostí klasických a vojenských textů, i bojovými dovednostmi založenými převážně na schopnostech ovládání koně a lukostřelby. Alespoň teoreticky. Jak byla ovšem připravena na boj armáda a jakou měla výzbroj? Vycvičenost korejské armády se dá stručně popsat slovy konfuciánského učence, hlavního člena vlády a člena východní frakce Ju Söngjonga (柳成龍, 1542 – 1607), který popsal korejské jednotky jako armádu, která neví nic o boji, nemá nic jako *pundä* (分隊)¹³⁹ nebo *kundan* (軍團)¹⁴⁰. Je bez řádu a neví, co v boji dělat.¹⁴¹ Faktem je, že armáda postrádala pravidelná cvičení a vůbec organizace jednotlivých provinčních jednotek, hlavně kvůli zkorumpovanosti celého systému, závisela na svých lokálních velitelích.¹⁴² ¹⁴³ Vybavenost armády byla značně zastaralá, základní výzbrojí bylo několik druhů kopí, která se lišila jak délkou, kdy

¹³⁷ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Rooyal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005 s. 112

¹³⁸ Ibid

¹³⁹ Význam četa, vojenský termín pro bojovou jednotku o počtu 5 až 20 vojáků.

¹⁴⁰ Význam sbor, větší vojenská jednotka rozdělená většinou na 2 divize, každá o počtu okolo 20.000 vojáků.

¹⁴¹ *Hank'ug Kunjesa*, 1968, 21:71b-72a

¹⁴² Přestože jejich pravomoce nebyli moc veliké.

¹⁴³ Palais, James B. , *Confucian Statecraft amd Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996 Str 518

delší, které dosahovalo délky až 5 metrů, sloužilo převážně jako obrana proti kavalérii¹⁴⁴, a kratší, které sloužilo pro boj na delší vzdálenost, pro pěší vojáky. Zároveň se lišily i tvary hrotů kopí, například velmi časté bylo kopí s hrotem ve tvaru trojzubce nebo s podélnými hroty ve tvaru půlměsíce. Časté bylo též kopí s hrotem ve tvaru háku a další různé variace. Dále pak meče, které měly na rozdíl od japonských většinou dvě ostří, i když meče podobné typem japonské kataně byly také používané. Používané byly i sekyry a další sečné zbraně.¹⁴⁵ Nejvíce oblíbenou a pro Korejce dost typickou zbraní byly luky. Nejčastěji byly používané 2 druhy luků a to: *kakkung* (角弓), který byl unikátní svou stavbou, protože nebyl vytvořen pouze ze dřeva, ale složen z vrstev různých kompozit, jako byla rohovina z vodního bývala, vlákna moruše, bambusu a také vláken srsti krav.¹⁴⁶ Díky těmto materiálům měl luk lepší střelné vlastnosti, než luky běžně vytvořené pouze ze dřeva. V kombinaci například s šípem *pchjondžon*, který měl délku okolo 37 cm, a proto se pro střelbu s ním používala drážka z bambusu, bylo možné dosáhnout dostřelové vzdálenosti až 1 km.¹⁴⁷ Praktická vzdálenost pro dostřel byla okolo 350 metrů¹⁴⁸, což bylo více než japonské pušky, které měly praktickou dostřelovou vzdálenost okolo 150 metrů. Druhým nejčastěji používaným typem luku byl luk *čukkung* (竹弓), luk vytvořený z bambusového dřeva. Měl sice kratší vzdálenost dostřelu, ale jeho výroba byla jednodušší. Lišily se také různé druhy šípů¹⁴⁹.

¹⁴⁴ Neboli jezdecko, oddíl vojáků jezdících na koni.

¹⁴⁵ I kvalita těchto chladných zbraní byla ale později kritizována učenci hnutí *širhak*. Pro podrobnější informace viz. Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996 Str 519

¹⁴⁶ Jun Insik , *Jöksačchudžök imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, 373

¹⁴⁷ Čosönüi wäčongpjönggi pchjondžön, dostupné z http://bemil.chosun.com/site/data/html_dir/2011/09/07/2011090700706.html

¹⁴⁸ Údaje jsou pouze přibližné, na dostřel luku má vliv mnoho dalších okolností jako je například síla větru a samozřejmě i dovednosti střelce, které bylo nutné mnoho let trénovat.

¹⁴⁹ Více viz kapitola o úřednických zkouškách.

6.3. Palné zbraně

Palné zbraně byly na Korejském poloostrově známy od konce 14. století, kdy tehdejší království Korjō začalo experimentovat s *hwat'chongtogam* (火燭都監),^{150 151} což byly jednoduché palné zbraně fungující na principu kanónu. V roce 1380, 6. roce vlády krále U (禡王, 1365 – 1389) tehdejšího království Korjō v bitvě u Činpcha (鎭浦海戰)¹⁵² proti nájezdným pirátům hrály tyto střelné zbraně již zásadní roli v jejich poražení.¹⁵³ Palné zbraně se postupně začínaly používat v menších i větších bitvách, stále hrály ale spíše vedlejší roli oproti tradičním zbraním. V podstatě až do roku 1555, v 10. roce vlády krále Mjōngdžonga (明宗, 1534-1567), kdy byla další nečekaná invaze pirátů *wāgu* na království Čosōn, nazývaná *ūlmjo wābjōn* (乙卯倭變), nepoužívali piráti ani ostatní skupiny, které prováděly nájezdy na Korejský poloostrov palné zbraně, a proto se mohli Korejci proti nim účinně bránit.¹⁵⁴ Jeden z prvních a nejpoužívanějších modelů palné zbraně, který se v té době používal hlavně proti nájezdným pirátům se nazýval *sūngdžač'chongt'chong* (勝字銃筒). Jednalo se o malý ruční kanón bez pažby, s kalibrem okolo 18 mm a délkou okolo 55 cm¹⁵⁵. Později byly vyvinuty další varianty, které se lišily velikostí a kalibrem. Největší z nich byl *täsūngdžač'chongt'chong* (大勝字銃筒), který měl délku okolo 94 cm a kalibr 32 mm.¹⁵⁶ Nejmenší a nejmodernější varianta se nazývala *sosūngdžač'chongt'chong* (小勝字銃筒), která měla délku 55.58 cm a kalibr 13.20 mm.¹⁵⁷ Tato varianta měla již malou pažbu, a proto byla střelba z ní daleko přesnější. Tyto ruční střelné zbraně se používaly několik století, a v době imdžinských válek byly ve srovnání s japonskými *arkebuzy* značně zastaralé, nepřesné a jejich funkční dostřel byl okolo 600 kroků.¹⁵⁸ Ruční střelné zbraně nebyly stále hlavní zbraní armády, sloužily pouze jako jakýsi doplněk k tradičním zbraním. Přestože se ozývaly hlasy některých učenců o jejich modernizaci, tyto

150 Jun, Ŭnsōn, *Imdžin wāransigi čosōnkune hwagi jōngu*, Jeju National University. 2007,.

151 Střelný prach se na Korejský poloostrov dostal z Číny kde vládla tehdejší dynastie Song (宋朝), kde byl střelný prach přibližně kolem 11. století vynalezený.

152 Bitva u Činpcha (鎭浦海戰) byla bitva proti nájezdným pirátům která se odehrála v roce 1380, kdy na Korejský poloostrov zaútočilo okolo 500 pirátských lodí. Je to také jedna z bitev na konci království Korjō, ve které se proslavil I Sōnggje, zakladatel pozdějšího království Čosōn.

153 Jun, Ŭnsōn, *Imdžin wāransigi čosōnkune hwagi jōngu*, Jeju National University. 2007.

154 Jun, Ŭnsōn, *Imdžin wāransigi čosōnkune hwagi jōngu*, Jeju National University. 2007, s. 5

155 Ibid, 9.

156 Ibid

157 Ibid

158 Autor zde uvádí dostřel jako 600 *Bo*, kdy jednotka *Bo* (보) znamená krok dospělého člověka. Přepočten na metr je tedy dost problematický.

zbraně byly v imdžinské válce ve stejném stavu, jako několik staletí před tím. Kromě osobních střelných zbraní typu *sŭngdžačchongtchong* používali Korejci také několik větších kanónů (kor. *täjhöngwagi*, 大型火器), které byly od počátku vyvíjeny hlavně pro použití na moři.¹⁵⁹ Tyto kanóny byly na rozdíl od ručních palných zbraní velmi přesné zbraně s dostřelem přes 1 km.¹⁶⁰ Kanóny byly určeny hlavně pro bojové lodě, kde sloužily jako velice účinná zbraň jak proti pirátům, tak i za imdžinské války. Na bojových lodích typu *pchanoksŏn* a *kobuksŏn* jich mohlo být najednou až okolo 20.¹⁶¹ Přestože japonská armáda na tom byla v imdžinské válce technologicky co se týče osobních střelných zbraní počtem i taktikou daleko lépe, opačně to bylo u námořnictva, kde na jedné lodi bylo většinou okolo 3 větších děl, která byla v podstatě zvětšenou verzí *arkebuzy*, s menším dostřelem, než měla děla korejská. Tento fakt hrál zásadní roli pro úspěchy korejského námořnictva v imdžinské válce.

¹⁵⁹ Jun, Ůnsŏn, *Imdžin wäransigi čosŏnkune hwagi jŏngu*, Jeju National University. 2007, s. 10

¹⁶⁰ Viz. Tabulka Druhy kanónů a jejich specifikace.

¹⁶¹ Více o bojových lodích viz kapitola korejské námořnictvo

6.3.1. Druhy kanónů a jejich specifikace¹⁶²

Název	Specifikace	Délka (cm)	Kalibr (mm)	Typ projektilu	Dostřel
Čchöndža (天字銃筒) „Nebesa“ ¹⁶³		139,23	11,76	<i>Tädžanggundžön</i> (大將軍箭) Železná koule o váze kolem 30kg.	Až 1,4km
Čidža (地字銃筒) „Země“		119,07	10,50	<i>Čanggundžön</i> (將軍箭) Projektil z ocele ve tvaru šípů	Okolo 1km
Hjöndža (玄字銃筒) „Černá“		84,21	6,09	Menší varianta <i>Čanggundžön</i>	Mezi 1 až 2km
Hwangdža (黃字銃筒) „Žlutá“		76,44	4,62	Větší ocelový šíp, nebo 4 menší šípy	Okolo 730m

Kromě těchto střelných zbraní používali Korejci také několik dalších, jako jsou různé varianty katapultů, které byly schopné vystřelit projektil o váze až 300 kg do dálky okolo 400 metrů.¹⁶⁴ Za zmínku stojí i střelná zbraň s názvem *pigjökčinccholle* (飛擊震天雷)¹⁶⁵, která fungovala v podstatě jako *minomet*.¹⁶⁶ Jednalo se o krátké dělo, které střílelo dutou železnou dělovou koulí, která byla naplněná střelným prachem a vybuchla až po výstřelu a dopadu na cílové

¹⁶² Tabulka převzata z Jun, Ůnsön, *Imdžin wäransigi čosönkune hwagi jöngu*, Jeju National University. 2007, s. 13

¹⁶³ Názvy těchto zbraní byly pojmenovány podle prvních 4 čínských znací, které se tradičně učili studenti jako první.

¹⁶⁴ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005, s., 115

¹⁶⁵ 飛 létat, 擊 útočit, 震 zeměřesení, 天 nebesa, 雷 hrom.

¹⁶⁶ *Minomet* je vojenský termín pro dělostřeleckou zbraň, která střílí horní skupinou úhlů.

místo. Tato zbraň byla převážně používána na dobývání pevností a střelbu za hradby.¹⁶⁷ Další zajímavou zbraní, kterou Korejci používali, byla *hwačcha* (火車) doslova *ohnivý povoz*. Jednalo se o typ raného raketometu, který byl schopný vystřelit pomocí střelného prachu najednou až 200 šípů.

6.4. Korejské námořnictvo

Korejské námořnictvo *sugun* (水軍) spadalo oficiálně pod vedení velitele námořní posádky, kdy jednotlivé námořní základny měli na starosti provinční námořní velitelé (*susajöng*, 水師營). Nábor nových vojáků měli na starosti místní vojenští úředníci jednotlivých provincií s námořní základnou. Ti své povinnosti ale velmi často zanedbávali. Počty aktivních posádek a dokonce i válečných lodí byly na mnoha námořních základnách před imdžinskou válkou často pod stanovené kvóty.¹⁶⁸ To také způsobovalo to, že námořníci nebyli rekrutováni z lokalit, kde se námořní základny nacházely, ale z vnitrozemí. Díky tomu měli dost často téměř nulové zkušenosti s plavbou na moři a námořní činností vůbec.¹⁶⁹ Přes tyto všechny problémy je ale třeba dodat, že námořnictvo bylo z celé armády nejlépe vycvičené a díky staletím bojů s nájezdnými piráty *wägu* (倭寇)^{170 171 172} mělo v porovnání s japonským námořnictvem značné bojové zkušenosti. Na rozdíl od pozemní armády, která používala značně zastaralé vojenské technologie, byly námořní technologie ověřeny lety bojů s piráty.

Námořní flotila byla tvořena několika typy lodí, od transportních, po bojové. Základní bojovou lodí království byly lodě s názvem *panoksön* (板屋船). Tento typ lodě byl poprvé vytvořen v roce 1555 pro boj proti nájezdným pirátům.¹⁷³ Jednalo se o dvoupodlažní plavidlo, s palubou a

¹⁶⁷ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005, s. 115

¹⁶⁸ Palais, James B., *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996 Str 517

¹⁶⁹ Ibid

¹⁷⁰ Nájezdy pirátů *wägu* probíhali již od dob vládnutí krále Kodžonga (高宗, 1213 – 1259) království Korjō (高麗)

¹⁷¹ Otázkou zůstává co se stalo s nájezdnými piráty před/během imdžinských válek. Piráti zajisté zcela nevyumizeli, ale byly postupně začleňovány do Hidejoši armády již od dob vládnutí Ody Nobunagy. To vytváří další otázku, proč Hidejošiho námořní flotila nebyla v bojích s Korejci žádných větších úspěchů, když se skládala z bývalých nájezdných pirátů, kteří měli staletí zkušeností s nájezdy na Korejský poloostrov. Více k této problematice například: *The Cambridge History of Japan, Volume 4, Early Modern Japan*, edited by John Whitney Hall, Cambridge University Press, 1991, s. 262

¹⁷² Nejistý je i původ těchto nájezdných pirátských skupin. Přestože se v literatuře uvádí japonský původ těchto pirátů, jednalo se spíše o obyvatele chudých ostrovů ve Východočínském moři, jejichž původ je sporný. Je jisté že pirátské skupiny byly tedy kromě Japonců složeny také z Číňanů. Není vyloučeno že jejich členy nebyli ani samotní Korejci. Tento fakt dokazuje například také to, že při druhé japonské delegaci do Koreje v roce 1589 královský dvůr Čosönu požadoval popravení pirátů a vydání zrádců, kteří se k nim s největší pravděpodobností vydali. Více viz.: Jun Insik, *Jöksačchudžök imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 18.

¹⁷³ Jun Insik, *Jöksačchudžök imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 99

podpalubím. Podpalubí sloužilo pro neozbrojenou posádku, která ovládala loď. Paluba byla vyzbrojena několika druhy děl a ozbrojenou posádkou. Na palubě byl umístěn kapitánský můstek, který sloužil pro velitele lodě. Loď měla trup ve tvaru U a plochý kýl. Díky tomuto tvaru měla loď velice dobré manévrovací schopnosti. Plavidla byla vytvořena ze dřeva, a z velké části také z bambusu. Existovalo několik různých velikostí tohoto plavidla, největší z nich bylo v porovnání s japonskou lodí *sekibune* mnohonásobně větší a bylo schopné uvést posádku okolo 120 - 140 mužů.¹⁷⁴ Dalším typem námořního plavidla používaného korejským námořnictvem v imdžinské válce byla loď *kobuksŏn*, jiným názvem také *küsŏn* (龜船). Jednalo se jednopalubovou obrněnou loď, která technologicky převyšovala všechny ostatní lodě tehdy užívané v imdžinské válce. *Kobuksŏn* byla postavena na stejném základu jako loď *pchanoksŏn*, ale horní palubu měla pokrytou střechou z dřevěných plátů¹⁷⁵, z kterých vyčnívaly železné bodáky, které měly chránit posádku od střelby a případného nalodění nepřátelské posádky. Zároveň měla po stranách 10 až 11 dělostřeleckých pozic. Na přídi lodě byla umístěna hlava draka, ze které bylo možné vypouštět dým.^{176 177} Tato loď byla vytvořena a modernizována admirálem I Sunsinem podle o několik staletí dříve používaného modelu válečné lodě.¹⁷⁸

Celkové počty námořnictva v první vlně japonské invaze byly: 60 lodí *panoksŏn*, 5 lodí *kobuksŏn*¹⁷⁹ a 65 menších doprovodných lodí nazvaných *hjŏpsŏn*.¹⁸⁰

¹⁷⁴ Ibid

¹⁷⁵ Přestože je obecně v populární kultuře a i někteří autoři tak uvádějí (především ti korejští), že loď byla pokryta ocelovými pláty, nejsou o tom v dobových materiálech žádné záznamy. To že byla loď obrněna ocelovými pláty je dodnes sporné tvrzení.

¹⁷⁶ Jun Insik, *Jŏksačchudžŏk imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 97

¹⁷⁷ Vypouštění dýmu mělo sloužit jako psychologická zbraň proti nepříteli, zároveň podle některých zdrojů byl dým při setkání s nepřátelskou lodí tvořen z jedovatých bylin a dalších sloučenin, proto mohl sloužit jako jednoduchá biologická zbraň. Tyto informace jsou ale dodnes sporné.

¹⁷⁸ Další zmínka o lodích *kobuksŏn* například zde: *Sŏndžo sillok*, Sŏndžo 25, 21.6.1592

¹⁷⁹ Přestože byly lodě *kobuksŏn* technologicky velmi vyspělé, jejich role v imdžinské válce se často v literatuře i populární kultuře přeceňuje. Podle korespondence s Mingy z roku 1596 bylo v roce 1595 použito v boji pouze 5 lodí *kobuksŏn*. Korejské námořnictvo válčilo převážně na lodích *panoksŏn*, s doprovodem menších lodí. Jun Insik, *Jŏksačchudžŏk imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 99

¹⁸⁰ Ibid, s. 99

7. Invaze v roce *imdžin*

7.1. Vylodění v Pusanu

24. května roku 1592 začala útokem na pusanský přístav plánovaná invaze na Korejský poloostrov.¹⁸¹ Po několikaměsíčních přípravách vyrazila 23. května roku 1592 invazní flotila 700 transportních lodí pod vedením Koniši Jukinagy z Cušimského přístavu Ohura směrem k Pusanu.¹⁸² Ještě tentýž den doplula k ostrovu Čöljöngdo¹⁸³, který se nachází před pusanským přístavem. Následující den se flotila vylodila přímo v Pusanu, kde se podle dostupných údajů vylodila armáda o velikosti 18 700 mužů. Po vylodění začala vyjednávání s hlavním velitelem pusanské pevnosti Čöng Palem (鄭撥, 1553 – 1592), který dostal poslední možnost nechat volně projít japonskou armádu, nebo zemřít. Čöng Pal odmítl s tím, že má za rozkazy bránit pevnost za každou cenu.¹⁸⁴ Tímto rozhodnutím začala bitva, ve které pusanská pevnost po několika hodinách padla. Podle japonských záznamů bylo zabito přes 8 500 Korejců¹⁸⁵ a kolem 200 bylo zajato jako rukojmí.¹⁸⁶

Dalším strategickým bodem pro postup invaze byla námořní základna Kjöngsang, která se nacházela nedaleko Pusanu. Tato základna sloužila jako hlavní základna pro levou námořní flotilu a její hlavní funkce byla obrana levého pobřeží celého Korejského poloostrova. Základna měla v přístavu okolo sta válečných a desítky dalších podpůrných lodí s aktivní posádkou okolo 1 500 mužů. Velitel základny Pak Hong (朴泓, 1543 – 1593), který z dálky uviděl, co se odehrává v Pusanu, ve zmatku vydal rozkaz zapálit celou flotilu, zničit všechny zásoby a zbraně, a s celou posádkou utekl.¹⁸⁷ Tímto činem přišlo korejské království hned v první den invaze téměř o celou polovinu svého námořnictva. Japonci tak v jeden den dobyli Pusan a zároveň zničili půlku korejského námořnictva, které mohlo teoreticky celou invazi včas zastavit. Japonská armáda

¹⁸¹ Vylodění se mimo jiné také zúčastnili mnich Genzo, který hrál zásadní roli v dřívějších vyjednávání, a jezuitský misionář Georgio de Cespedes, jenž celý průběh zaznamenal.

¹⁸² Vylodění se také zúčastnili mnich Genzo, který hrál zásadní roli v dřívějších vyjednávání a jezuitský misionář Georgio de Cespedes, který celý průběh zaznamenal ve svém díle.

¹⁸³ Dnešní ostrov Jöngdo

¹⁸⁴ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s. 138

¹⁸⁵ Ibid

¹⁸⁶ Jošino Kakso, citováno v knize Jun Insik , Jöksačchudžök imdžinwäran v *Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 99

¹⁸⁷ Söndžo sudžong sillok, Söndžo 25, 23.5.1592.

příplula pouze na transportních lodích. Tyto lodě nebyly nějak vyzbrojené, až na výzbroj, kterou nesli sami vojáci. Pokud by se levá námořní flotila zapojila ihned do bojů, japonská invaze mohla být zastavena hned v první den.

7.2. Bitva u Tongnã

Po dobytí Pusanu postupovala japonská armáda dále, do 15 km vzdálené vojenské pevnosti v městě Tongnã. Pevnost Tongnã byla největší pevností v této oblasti a měla i s okolím okolo 20 000 obyvatel, včetně vojenské posádky.¹⁸⁸ Poté, co se donesly zprávy hlavnímu veliteli Song Sanghjõnovi (宋象賢, 1551 – 1592) o tom, co se v Pusanu stalo, nechal svolat celou posádku pevnosti a obyvatele města do pevnosti, kde začal s přípravami na obranu. Japonská armáda se do města dostala ihned druhý den po dobytí Pusanu, 24. května roku 1592. Přestože dobyla město Pusan, kde velitel odmítl volný průchod japonské armády, její velitel nechal před pevnost vztyčit zprávu:

„Pokud chcete bojovat, budeme bojovat. Pokud bojovat nechcete, nechte nás projít.“¹⁸⁹

Na kterou jim velitel pevnosti Tongnã Song Sanghjõn odpověděl větou:

„Bojovat a zemřít je lehké, nechat vás projít je těžké.“¹⁹⁰

Tímto začala bitva u Tongnã, která trvala několik hodin, kdy nakonec tato pevnost padla. Na korejské straně zemřelo přes 5 000 lidí, Japonců zemřelo v této bitvě okolo 100.¹⁹¹

Po dobytí Tongnã pokračovala japonská armáda dál na sever směrem k Sõulu. 28. května armáda dobyla město Tägu. Díky Pak Hongovi, veliteli námořní základny Kjõngsang, který hned v první den invaze utekl, se dostaly zprávy o propuknuté válce až do hlavního města. Pak Hong se do Sõulu dostal 28. května roku 1592. Královský dvůr okamžitě zvolil hlavní velitele jednotlivých stráží. Do funkce hlavního velitele provincie Kjõngsang zvolili I Ila (李鎰, 1538 - 1601), který byl vyslán hlavní cestou ve středozemí směrem k městu Sangdžu. Velitel levé stráže Sõng Ŭnggil (成應吉, ? - 1592) byl vyslán po východní cestě. Čo Kjõng (?), velitel pravé stráže, byl vyslán západní

¹⁸⁸ *Jõljõšilkisul*, če 15 kwon, Sõndžoçogosa ponmal

¹⁸⁹ “戰則戰矣 不戰則假道“, *Jõljõšilkisul*, če 15 kwon, sõndžoçogosa ponmal

¹⁹⁰ “戰死易 假道難“, *Jõljõšilkisul*, če 15 kwon, sõndžoçogosa ponmal

¹⁹¹ Jun Insik, Jõksačchudžõk imdžinwãran v *Imdžin wãran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 42

cestou.¹⁹²

7.3. Bitva u Sangdžu

Sangdžu byla další pevnost v provincii Severní Kjöngsang, která byla strategicky postavena na cestě do hlavního města mezi Tägu a Söulem. Po dobytí Pusanu posádka pevnost opustila a stáhla se zpět do hlavního města. Mezitím do pevnosti ale dorazil velitel I Il se svojí družinou. Když zjistil, že je pevnost opuštěna, na místě se pokusil rekrutovat ze zbytku obyvatel novou posádku na obranu města. Podařilo se mu tak rekrutovat okolo 900 mužů.¹⁹³ Japonská armáda, která mezitím dobyla Tägu, se před Sangžu rozdělila na dvě skupiny. 10 000 mužů pod vedením Koniši Jukinagy zaútočilo na město z hlavní cesty. Druhá skupina, pod vedením So Jošitošiho a dalších velitelů, obešla město a zaútočila na armádu I Ila, která byla za ním. Město padlo, poslední zbytek armády byl poražen a sám velitel I Il utekl.¹⁹⁴ Japonská armáda poté pokračovala v postupu dál přes Tangümde, kde porazila 8 000 tisícovou korejskou armádu, poslední armádu, která stála v cestě do Söulu.

7.4. Útěk krále

Když se do Söulu dostala zpráva o postupu invaze dál přes Tägu, začala na královském dvoře okamžitě debata o králově útěku. Přestože se ozývaly hlasy, že král nesmí opustit hlavní město, protože by tím zneuctil předky, kteří měli v městě hrobky, král se nakonec rozhodl uprchnout do Pchjöngjangu. Stalo se tak 18 dní po dobytí pevnosti v Pusanu, 11. června roku 1592. Král unikl spolu s rodinou, nejvyššími úředníky a více než 100 člennou družinou ve 2 hodiny ráno velkou západní bránou (Södämun).¹⁹⁵ ¹⁹⁶ Princové Imhä a Sunhwa byli vysláni odděleně do horské pevnosti v severním Hamhüngu. Zbytek vojenské posádky pod velením Kim Mjöngwona (金命元, 1534 - 1602) dostalo rozkaz bránit město u řeky Han.

¹⁹² Stření, pravá, levá, západní cesta atd. označovaly hlavní vojenské a obchodní cesty vedoucí z hlavního města na jih země.

¹⁹³ Podle *Čingbiroku* to bylo okolo 900 mužů, jiné zdroje udávají počet kolem 4000 mužů. Více viz. Jun Insik, *Jöksačchudžök imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 49

¹⁹⁴ *Söndžo sillok*, söndžo 25, 1.5.1592

¹⁹⁵ Jun Insik, *Jöksačchudžök imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 73

¹⁹⁶ *Söndžo sillok*, söndžo 25, 12.6.1592

Po útěku krále vypukly ve městě téměř okamžitě nepokoje. Jakmile král s družinou opustil brány města, byly zapáleny archívy otroků. Vypálen byl i samotný palác Kjöngbökkung a ostatní vládní budovy. Vojenská posádka u řeky Han nakonec také uprchla. Útěkem krále přišla korejská armáda a i obyvatelé města o morálku, kterou by potřebovali pro obranu města. Král tímto činem ukázal, že mu je lhostejné, co se s městem stane. Město bylo 12. června roku 1592 dobyto armádou Koniši Jukinagy. O několik hodin později po Jukinagovi dorazila do Söulu i druhá divize vedená Kato Kijomasou. Několika dnů nato dorazila do hlavního města i třetí a osmá divize. Celkově tak zde bylo okolo 62 500 japonských vojáků.¹⁹⁷ Zbytek invazní armády zůstal v Pusanu a okolí, kde začalo budování pevností.¹⁹⁸ Pusan sloužil jako hlavní základna pro posily z Japonska, a proto byl pro Hidejošiho invazi naprosto klíčový. Jako správce Söulu byl zvolen Ukita Hideje, velitel 8. divize, který měl zároveň rozkaz začít připravovat Hidejošiho příjezd.^{199 200}

7.5. Námořní bitva u Okpcho

Od okamžiku vylodění v Pusanu zůstala téměř celá levá námořní flotila zničená, aniž by propukl jediný boj proti Japoncům na moři. Pravá námořní flotila pod velením I Sunsina zůstala do té doby beze ztrát. Po zjištění propuknutí invaze dal I Sunsin příkaz k mobilizaci. Jeho oficiálním rozkazem bylo chránit východní pobřeží provincie Čölla, proto do té doby, než dostal nové rozkazy ze Söulu, vyčkával s flotilou na své pozici a do bojů se nazapojil. Příkazy k zapojení se do konfliktu dostal až po dobytí Söulu. 13. června vyplul z přístavu v Jösu s flotilou 24 lodí *panoksön* a 15 menších lodí *hjöpsön*. Flotilu doprovázelo ještě několik menších doprovodných transportních lodí. Flotila měla zaměřeno k ostrovu Kodže, kde se měla setkat s flotilou admirála Wön Kjuna (元均, 1540 – 1597). Po zjištění, že japonská flotila útočí na přístav Okpcho, se rozhodl I Sunsin zaútočit. Wön Kjun připlul na určené místo se zpožděním a bitvy se vůbec nezúčastnil.²⁰¹ Japonská flotila, která měla okolo 50 lodí pod velením Todo Takatora (藤堂 高虎, 1556 - 1630), byla částečně vyloděna a útočila na město. Palbou kanóny byla téměř celá zničena. Jednalo se o první námořní

¹⁹⁷ Toto číslo je přibližné, je potřeba počítat s japonskými ztrátami od začátku invaze, které se nicméně prozatím rovnaly řádu stovek.

¹⁹⁸ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005, s. 166

Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982, s. 209

²⁰⁰ Hidejoši plánoval po dobytí Korejského poloostrova svůj příjezd na dobytá území. Zdravotní a politické problémy mu v tom ale zabránily. K této problematice viz: Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982,

²⁰¹ To byl také počátek pozdější rivality mezi I Sunsinem a Wön Kjunem. Více viz. Gilbert, Marc Jason, *Admiral Yi Sun-shin, The Turtle Ships, And Modern Asian History*, Education About Asia, Volume 12, Number 1, 2007

bitvu v tomto konfliktu, a o první výraznou porážku japonské armády.

7.6. Překročení řeky Imdžin

Po útěku ze Söulu, který měl Kim Mjŏngwon bránit u řeky Han, dostal rozkaz shromáždit co nejvíce mužů a umístit se na strategickém bodě u řece Imdžin, která ležela před městem Käsöng, bývalém hlavním městě království Korjŏ. Přes výrazné ztráty od počátku konfliktu se mu zde podařilo shromáždit na 10 000 mužů. 6. července roku 1592, téměř měsíc po dobytí Söulu, se přesunula 2. divize armády pod vedením Kato Kijomasy k řece Imdžin. Řeka Imdžin, která leží před městem Käsöng hrála významnou strategickou roli při obraně tohoto města. Po několikedenní bitvě byla i zde korejská armáda poražen. Touto porážkou se Japoncům doslova otevřela cesta na sever až k Pchjŏngjangu. První divize zamířila na sever k Pchjŏngjangu, druhá divize se oddělila a zamířila na severovýchod směrem k Anbjŏnu. Hidejošiho původní plán byl, že první divize se dostane přes Pchjŏngjang až k Liádŏngskému poloostrovu, zatímco divize druhá se dostane na severovýchod k Mandžusku. 20. července roku 1592 se první divize dostala k Pchjŏngjangu, který obsadila opuštěný. Král s družinou mezitím opět unikl dál na sever, směrem k městu Jongbjŏn, které bylo vzdálené 150 km od čínských hranic. Zde měl v plánu pokračovat dál, až do Číny na poloostrov Liádŏng. Na této cestě se královská družina setkala s mingskou vojenskou jednotkou v čele s generálem Tai Zhaobianem (沈惟敬, ? - 1597) a velitelem Shi Ru (?), která byla vyslána na záchranu a bezpečný doprovod krále Söndžoa do Číny.

7.7. Intervence Ming

Ihned po začátku invaze začala na korejském královském dvoře debata zda oficiálně požádat Mingy o pomoc. Od propuknutí války převládal mezi politiky a králem názor, že není třeba o pomoc žádat, protože by tím Čosŏn ztratil svojí suverenitu. Zároveň panovaly obavy o vstup mingské armády na korejská území, která by se k místnímu obyvatelstvu chovala podobně jako Japonci. Jak ale japonská armáda postupovala po poloostrově dále až k hlavnímu městu, královskému dvoru došlo, že pokud nepožádají Mingy o pomoc, Korea bude dobytá. Dvůr se tedy rozhodl požádat o intervenci. Jelikož od Mingů nedošla několik týdnů žádná odpověď, žádost o

pomoc byla vyslána celkem čtyřikrát²⁰²

Důvod proč Mingové nevyslali vojenskou pomoc dřív, byl ten, že mingskému císařskému dvoru nebylo zcela jasné, co se v Koreji děje. Fakt, že japonská armáda dobyla hlavní město s takovou rychlostí a postupovala dále, dával podezření že Korejci s Hidejošim opravdu spolupracovali. Mingové nejdříve vyslali agenta do Pchjōnjangu, aby zjistil, co se na Korejském poloostrově děje. Zároveň vyslali zvědy i na Vrbovou hradbu v Mandžusku.^{203 204} Po návratu zvěďů zpět bylo okamžitě jasné, v jaké situaci se království Čosōn nachází. Dalším důvodem, proč Číňané vyčkávali s vysláním armády na pomoc, byla politická situace, kdy vedli dlouhé boje proti Mongolům na severu země a zároveň čelili povstání v Níngxia s několika dalšími konflikty.²⁰⁵ Číňané neměli v té době dostatek vojenských sil na to, aby mohli vyslat armádu do Koreje a zároveň tím neoslabit své pozice v bojích proti Mongolům, a v dalších konfliktech, které vedli.²⁰⁶ Trvalo až do října roku 1592, než byli Číňané schopni získat potřebnou armádu, kterou mohli vyslat do války s Japonci. Nejdříve byla vyslána tisícová armáda na záchranu krále Sōndžoa.

Po úspěšné záchraně korejského krále se čínský generál Zū Chéng Xùn (祖承訓, ?) a velitel Shi Ru, 23. srpna roku 1592 rozhodli zaútočit s malou třítisícovou armádou na okupovaný Pchjōngjang.²⁰⁷ Přestože se tato armáda musela stáhnout neúspěšně zpět a utrpěla značné ztráty, byl to pro Japonce nečekaný útok a zároveň to byl náznak toho, co přijde později. Než byli Číňané schopni vyslat do konfliktu armádu ze severních oblastí, vyjednali s Konišim Jukinagou 50 denní příměří.²⁰⁸ Toto příměří považovali Japonci za znak slabosti kvůli neúspěšnému útoku na Pchjōngjang, Číňané ale pouze čekali na ukončení bojů s Mongoly. Ke konci roku 1592 začali mobilizovat svou armádu, která činila okolo 43 000 mužů²⁰⁹. K této armádě se připojil i zbytek korejské armády, 10 000 mužů a armáda 4 200 bojových mnichů. Tato téměř šedesátitisícová armáda dobyla 5. února roku 1593 zpět město Pchjōngjang. Japonská armáda se stáhla do Sōulu, který byl opuštěný, protože posádka, která ho obývala, se domnívala, že japonská armáda byla zničena. Kato Kijomasa, který byl se svojí armádou v Anbjōnu, dostal také příkaz se stáhnout, a 1.

²⁰² Kim, Samuel Dukhae, *The Koreana Monk-Soldiers in the Imjin Wars: An Analysis of Buddhist Resistance to the Hideyoshi Invasion, 1592-1598*, Columbia University, 1978, s. 24-25

²⁰³ Vrbová hradba, čínsky *Liùtiáo biān* (柳條邊) byl příkop, který se táhl od poloostrova Liáodōng až do Mandžuska. Tento příkop začali Mingové budovat jako obranu proti útokům z Mandžuska.

²⁰⁴ Ledyard, Gari, *Confucianism and War. The Korea Security Crisis of 1598*, *The Journal of Korean Studies*, vol.6, 1988-89, s. 84-85

²⁰⁵ Více o problematice a aktuální politické situaci tehdejší dynastie Ming viz např. Lorge, Peter, *War, Politics and Society in Early Modern China 900-1795*, Routledge, 2005. s. 128 a dále.

²⁰⁶ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Royal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005. s., 212

²⁰⁷ *The Cambridge History of Japan, Volume 4, Early Modern Japan*, edited by John Whitney Hall, Cambridge University Press, 1991, s.279

²⁰⁸ Ibid, 280

²⁰⁹ *Sōndžo sudžong sillok*, sōndžo 26, 1.1. 1593

března roku 1593 se vrátil do Söulu. Celkově tak japonská armáda, která byla v té době na Korejském poloostrově, činila přibližně 53 000 mužů.²¹⁰

Spojenecká armáda Mingů a Korejců se postupně probíjela až do Käsongu. 20. května roku 1593 se tato vojska dostala zpět k Söulu, který o den dříve Japonci opustili. Město bylo totálně zdevastované, většina obyvatelstva zabita.²¹¹ Japonská armáda byla poté hnána dál na jih, kde se usídlila v oblasti okolo Pusanu v 17 pevnostech.

7.7.1. Mingská armáda

Na počátku 15. století měla mingská Čína armádu o velikosti více než 3 milionů mužů.²¹² V roce 1592 toto obrovské číslo bylo zredukováno na počet okolo 500 000 mužů,²¹³ s faktem, že v severovýchodní části císařství, nejbliže ke Korejskému poloostrovu, disponovala armádou o velikost přibližně 100 000 mužů.²¹⁴ Ve srovnání s Hidejošihou armádou nebyla mingská armáda bojově tolik zkušená, nicméně byla poměrně velká a měla okamžitý přístup k zásobování a posilám v případě nouze. Tento taktický aspekt japonské armádě, díky bojům na moři scházel. Mingská armáda byla složena ze střeleckých jednotek, které ovládaly jak palné zbraně, tak lukostřelbu, pěších jednotek ovládajících chladné zbraně, kavalérii a artilérii. Právě dělostřelectvo hrálo zásadní roli v boji proti Japoncům, kteří takovou jednotku neměli. Mingská děla byla v té době technologicky nejvyspělejšími děly v regionu.²¹⁵ Děla byla větší než korejská, největší z nich měla váhu okolo 150 kg a dostřel přes 600 metrů.²¹⁶ Ruční střelné zbraně byly také ovlivněny těmi západními, proto měly daleko větší přesnost střelby a větší ráži než korejské. Největším rozdílem mezi korejskou a mingskou armádou byl ale efektivní výcvik jak vojsk, tak generálů. Mingské námořnictvo, které mělo stejně jako to korejské díky několika desetiletím bojů s piráty značné bojové zkušenosti,²¹⁷ hrálo významnou roli hlavně v druhé části konfliktu, kdy společně s korejskou flotilou bránilo Japoncům dostat se ke Žlutému moři.

²¹⁰ Turnbull, Stephen, *The Samurai Invasion of Korea 1592 - 98*, Osprey Publishing, 2008, s. 143

²¹¹ *Söndžo sudžong sillok*, söndžo 26, 1.5.1593

²¹² Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996, s. 77

²¹³ Ibid

²¹⁴ Ibid

²¹⁵ Turnbull, Stephen, *The Samurai Invasion of Korea 1592 - 98*, Osprey Publishing, 2008, s. 20

²¹⁶ Ibid

²¹⁷ Více o mingské námořní síle viz.: Needham, Joseph., *Science and Civilization in China: Volume 4, Physics and Physical Technology, Part 3, Civil Engineering and Nautics*. Taipei: Caves Books Ltd. 1986

7.8. Námořní bitvy

Námořní bitvy hrály v imdžinské válce z hlediska jejího průběhu klíčovou roli. Korejskému námořnictvu jako jediné schopně fungující vojenské síle se podařilo izolovat postupující japonskou armádu od zásob a posil. Zásobovací logistika a přesun posil po pevnině byl pomalý, partyzánské odbojové skupiny ho značně ztěžovaly.²¹⁸ Čím dál se Japonci dostávali do korejských území, tím byla jejich armáda slabší a potřebovala více posil, nových zbraní a hlavně zásob. Korejské námořnictvo tak překazilo zásadní strategický plán japonské invaze, kdy zásobovací lodě, podpořené válečnými, měly logisticky podporovat postupující armádu. Zásobovací flotila se měla pohybovat přes Žluté moře a odtud zásobovat svoji armádu.²¹⁹ Tomu ale bránilo korejské námořnictvo, díky kterému japonské lodě nikdy nevpluly do Žlutého moře a nemohly tak účinně podporovat postupující armádu. Klíčové námořní bitvy pro průběh konfliktu byly bitva u ostrova Hansan, který se nachází v provincii Jižní Kjöngsang, kde korejská flotila pod velením admirála I Sunsina zničila 47 a zajala 12 japonských lodí. Další bitvou byla bitva u přístavu Tanghangpo, kde bylo zničeno 30 japonských lodí.²²⁰ Strategicky významná byla bitva u Pusanu, která se konala 1. září 1592, kde admirál I Sunsín zničil přes 100 japonských lodí, přestože se mu nakonec nepodařilo pusanský přístav dobýt.²²¹ Fungování korejské námořní flotily spolu s čínskou, která hrála významnou roli až v druhém sledu této války, bylo jedním z důvodů, proč byla Hidejošioho invaze nakonec neúspěšná. Kvůli podcenění obrany jihozápadní části poloostrova, taktickému plánu, který stál a padal na logistice po moři, čím dále se japonská armáda probíjávala do poloostrova směrem k hranicím s Čínou, tím méně měla zásob, zbraní a posil.

²¹⁸ Více viz kapitola partyzánské boje.

²¹⁹ *Chingbirok*, pt. 1, f. 43, Söae Munjip, p. 513

²²⁰ *Söndžo sudžong sillok*, söndžo 25, 1.6.1592

²²¹ Více o námořních bitvách u Tangpo, Tanghangpo a Hansando v *Söndžo sudžong sillok*, Söndžo 25, 21.6.1592

7.9. Vyjednávání

Po neúspěšném obsazení poloostrova a stažení japonské armády k Pusanu začala vyjednávání. Čínská delegace byla vyslána do hradu v Nagoji, kde je 14. června roku 1593 přijal Hidejoši k vyjednávání. Delegace zde pobývala několik měsíců, kde byla hoštěna na dlouhých a finančně nákladných banketech, kterými chtěl Hidejoši ukázat, že je Japonsko stejně bohatá velmoc jako byla Čína. Těsně před návratem delegace předal Hidejoši Konišimu Jukinagovi dopis, ve kterém přesně stanovil 7 podmínek pro uzavření míru. Tento dopis měl Koniši předat mingské delegaci. Podmínky byly následující:

„Bod č. 1: Na důkaz toho, že mezi říšemi nebude žádná agrese, dcera mingského císaře bude dána jako choť císařovi Japonska.

Bod č. 2: Bude smluvený licencovaný obchod.

Bod č. 3: Japonští a mingští ministři složí přísahu míru.

Bod č. 4: Pokud jde o Čosŏn, v posledních letech jsme vyslali spousty našich jednotek za účelem ujednání míru. S tím, že je teď mír s Mingy ujednán, budou Čosŏnu zpět navraceny 4 severní provincie.²²²

Bod č. 5: Po navrácení 4 provincií Čosŏnu, princ a několik dalších státníků budou předáni do Japonska jako rukojmí.

Bod č. 6: Dva princové, kteří byli dříve bez ublížení zajati, budou předáni Shen Weichingovi a navraceni do Koreje.

Bod č. 7: Korejští státníci složí slib, že nikdy neporuší mírovou dohodu²²³

Dodnes zůstává otázkou, nakolik Hidejoši myslel tyto podmínky vážně a jakou roli sehrál jeho duševní stav. Podmínky byly pro mingskou delegaci naprosto nepřijatelné, arogantní a urážející. To věděl i Koniši Jukinaga, který doprovázel delegaci a fungoval zároveň jako diplomat. Koniši, který po celou válku hrál svoji vlastní diplomatickou hru, se nakonec rozhodl vytvořit

²²² Pozn. Zbylé provincie tím pádem měli zůstat pod Japonskou nadvládou.

²²³ *Mori-ke monjo*, III, document 929.

falešný dokument, ve kterém Hidejoši uznal svrchovanost Mingů.²²⁴ Text je citován v *Sōndžo sillok*, kde ho královský dvůr skepticky komentuje, zda je opravdu pravý.²²⁵ Tento dopis nicméně Mingy uspokojil a císařský dvůr udělil japonskému císaři titul král Japonska, který mu měl být doručen se zlatou pečetí delegací do Japonska. Tuto delegaci 26. října roku 1596 přijímá Hidejoši s očekáváním projednání jeho 7 podmínek pro uzavření míru. Celá situace vyjde najevo až v okamžik, kdy Hidejoši obdrží dopis od mingského císaře, v kterém není jediná zmínka o jeho 7 podmínkách a kde byl zmíněn jako vazal Mingů.²²⁶ To ho samozřejmě rozzuří a delegaci vyhrožuje smrtí. Nakonec je ale pouze vyhostil z Japonska a začal s přípravami na další invazi.²²⁷

7.10. Bitva o Čindžu

Čindžu byla pevnost v provincii Jižní Kjōngsang, vzdálená 60 km od Pusanu. Tato pevnost byla na místě, kde dnes leží stejnojmenné město. Strategická důležitost této pevnosti byla obrana celé provincie Čōlla. Japonská armáda se snažila již ke konci roku 1592 tuto pevnost neúspěšně dobýt. Tento neúspěch byl japonskými generály brán velmi osobně a zároveň tím, že se pevnost nacházela pouze 60 km od Pusanu, činila strategickou hrozbu. Přestože se v té době již odehrávala v Nagoji mírová vyjednávání, Hidejoši vydal rozkaz k dobytí této pevnosti. Dobyetí pevnosti mělo zároveň ukázat Korejcům a Mingům, že Japonci se z poloostrova jen tak nestáhnou a že ještě není válce konec.²²⁸ Na tento útok Japonci mobilizovali armádu o počtu okolo 100 000 mužů.²²⁹ Informace o plánovém útoku se mingským generálům dostaly včas a vzhledem k situaci vyjednávání, zároveň nepotřebnosti pevnosti se do konfliktu rozhodli nezasáhnout. Zároveň doporučili korejské vládě, aby byla pevnost opuštěna a přenechána bez zbytečných ztrát Japoncům. Šance ubránit ji byla téměř nulová. Přes všechna doporučení se ale korejská armáda rozhodla město nevydat bez boje. Obsazení pevnosti začalo 25. července roku 1593. Po několikadenním obléhání, kdy se Korejci úspěšně za hradbami bránili, bylo město 8. den od začátku bitvy dobyto. Jednalo se o jednu z nejbrutálnějších bitev imdžinské války. Město bylo kompletně vyvražďeno, zemřelo zde

²²⁴ *The Cambridge History of Japan, Volume 4, Early Modern Japan*, edited by John Whitney Hall, Cambridge University Press 199, s. 283

²²⁵ *Sōndžo sillok*, sōndžo 27, 11.2.1594

²²⁶ *The Cambridge History of Japan, Volume 4, Early Modern Japan*, edited by John Whitney Hall, Cambridge University Press 199, s. 285

²²⁷ Celý průběh této delegace je popsán v Japonské kronice Chosenshi, 4th series, vol.10, pp 628-31

²²⁸ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005· s. 356

²²⁹ Více o armádě a počty vojska s jednotlivými veliteli viz. Jun Insik, Jōksačchudžök imdžinwāran v *Imdžin wāran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s.230.

přes 50 000 Korejců, včetně žen a dětí.²³⁰ Po této bitvě boje ustaly a Japonci v roce 1594 postupně z Korejského poloostrova stáhli přes 43 000 mužů.²³¹ Zbytek armády zůstal v Pusanu a přilehlých vojenských pevnostech.

7.11. Partyzánské armády a odboj

Od počátku invaze se značná část korejské populace podřídila japonské správě, která terorizovala většinu míst, kam se armáda dostala. Zároveň ale okupanti nutili lokální obyvatelstvo ke spolupráci. Po dobytí měst, kdy padla místní správa, byly obyvateli města ve většině případů vypáleny registry otroků. Japonská správa také žádala po obyvatelstvu, aby jim vyzradila případná místa, kde se schovávají úředníci a vojáci. Korejské obyvatelstvo bylo zdecimováno neschopností korejské armády a hlavně neustálým útekem neschopného krále. Značí to i fakt, kdy princové Sunhwa a Imhe, kteří měli být transportováni do horské pevnosti v severním Hamhŕngu, byli uneseni místním obyvatelstvem a dobrovolně předáni do rukou Kato Kijomasy.²³² Zajati byli až do konce války. Přes prvotní šok z války se začaly tvořit jednotlivé odbojové skupiny, které se v pozdějších měsících války přetvářely v tzv. armády spravedlnosti (kor. *Ŭibjŏng*, 義兵), které se snažily bojovat s japonským nepřítelem. V průběhu války tak postupně vznikla odbojová armáda o velikosti odhadem 22 200 civilistů.²³³ Odbojové armády byly vedeny lokálními vůdci, kterými byli často místní učenci. Odboj tvořilo lokální civilní obyvatelstvo dobrovolníků, vojáků, kteří byli nějakým způsobem odtrženi od své jednotky, a buddhistických mnichů, kteří tvořili mnišské odbojové skupiny.^{234 235}

Tyto partyzánské skupiny činily zásadní škody okupantům, kteří zůstávali na poloostrově. Jedním z nejdůležitějších velitelů odbojové armády byl Kwak Čau (郭再祐, 1552 – 1617), který v několika bitvách dokázal porazit okupantské jednotky. Kwak Čau měl vlastně první úspěchy v boji proti Japoncům od počátku imdžinské války. Partyzánské a odbojové skupiny zároveň značně znepríjemňovaly život japonské armádě, která postupovala dále na poloostrov hlavně

²³⁰ Jun Insik , *Jŏksačchudžŏk imdžinwŕran v Imdžin wŕran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 246

²³¹ Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyŏngwŏn and the Late Chosŏn Dynasty*, University of Washington Press, 1996 Str 83

²³² Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005 s., 267

²³³ Palais, James B. , *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyŏngwŏn and the Late Chosŏn Dynasty*, University of Washington Press, 1996 Str 82

²³⁴ Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005 s., 270

²³⁵ Například buddhistický mnich Sŏsan Tŕsa (西山大師), kterému v době imdžinské války bylo přes 72 let, shromáždil a vedl odbojovou skupinu okolo 5 000 mnichů.

znemožňováním dodávek zásobování. V místech, kde se japonská armáda usídlila, musela být utábořena v pevnosti a volný přesun menších skupin vojáků po poloostrově byl kvůli odbojovým skupinám téměř nemožný.

7.11.1. Chronologické srovnání průběhu invaze v roce *imdžin*

Datum	Událost
1587/88	První japonská výprava do Koreje. Jutani Jasuhiro předává vzkaz o plánované invazi.
1589	Druhá japonská výprava do Koreje.
1590	Vyslání korejské delegace do Japonska.
1591	Návrat delegace zpět do Koreje. Korejci uvědomují Mingy o možné hrozbě Hidejoši Tojotomi stanovuje 1. květen 1592 jako 1.den invaze.
1592	
Leden	V Japonsku začíná mobilizace.
23. květen	1. divize opouští ostrov Cušima.
24. květen	Dobytí Pusanu, zničení námořní základny Kjõngsan.
25. květen	Bitva u Tongnã.
28. květen	Bitva u Tägu.
31. květen	2. divize dobyla Kjõngdžu.
4. červen	Bitva u Sangdžu.
11. červen	Králův útěk z hlavního města.
12. červen	Dobytí Sõulu.
16. červen	První den námořní bitvy u Okpcho.
Červenec	Královský dvůr žádá Mingy o záchranu, mobilizace mingské armády.
6. červenec	Japonská armáda překročí řeku Imdžin.
8. červenec	Námořní bitva u Sačchonu.

10. červenec	Bitva u Tangpcho.
13. červenec	Bitva u Tanghangpcho.
20. červenec	Dobytí Pchjongjangu.
14. srpen	Námořní bitva u Hansando.
16. srpen	Bitva u Angolpcho.
23. srpen	Neúspěšný útok mingské armády na Pchjongjang
24. srpen	Kato Kijomasa vyhrává bitvu u Sjongdžinu.
6. září	Dobytí Čongdžu partizánskou armádou.
22. září	Dobytí Kŭmsanu partizánskou armádou.
12. říjen	Kato Kjomasa se dostává na sever k mandžuské hranici.
12. listopad	Bitva u Čindžu.
1593	
5. únor	Bitva u Pchjongjangu.
19. únor	Japonská armáda se stahuje ze Söulu.
27. únor	Bitva u Pjokkejek.
14. březen	Bitva u Hängdžu.
19. květen	Osvobození Söulu mingskou armádou.
14. červen	Mingská delegace přijíždí do Japonska vyjednávat mír
25. červenec	Druhá bitva u Čindžu.

8. Druhý japonský útok v roce čöngju

Začátek druhé japonské invaze v roce čöngju se v literatuře tradičně uvádí jako 24. září roku 1597, kdy Japonci zaútočili na město Namwön. Invaze nicméně probíhala neustále i v průběhu mírových jednání, protože se Japonci z Korejského poloostrova nikdy kompletně nestáhli. Japonská armáda byla stažena do oblasti provincie Jižní Kjöngsang v okolí Pusanu, kde osídlila nebo vybudovala několik pevností, ve kterých se natrvalo usídlila. Okupanti zde kultivovali rýžová pole a žili zde jako ve své zemi. Korejci v období vyjednávání začali s opravami a vylepšováním stávajících pevností a stavbou pevností nových. Tyto pevnosti byly umístěny okolo hranic provincie Jižní Kjöngsang tak, aby bránily dalšímu případnému útoku Japonců. Zvláště chráněná byla provincie Čölla. Začala také modernizace armády, která probíhala pod dohledem mingských armádních velitelů. Velkou zásluhu na modernizaci armády měl Ju Söngnjöng, který již dříve navrhoval modernizaci střelných zbraní. Král Söndžo autorizoval distribuci vojenského manuálu napsaného v polovině 16. století mingským generálem Qi Jiguangem (戚繼光, 1528 - 1588), který se proslavil v boji proti nájezdným pirátům. Manuál s názvem *Jixiào xīnshū* (紀效新書) pojednával o organizaci armády a tréninku jednotek, které měly ovládat tzv. 3 dovednosti: palné zbraně, chladné zbraně a lukostřelbu.²³⁶ Přes všechny návrhy a doporučení byl přístup krále a královského dvora k výcviku jednotek značně nedbalý. Královský dvůr neposkytl dostatek financí na výcvik a modernizaci armády.²³⁷ Vojenské jednotky tak často trpěly nedostatkem jídla, protože část vojáků měla plně hrazený žold bez nutnosti platit daně, jiná část vojáků musela daně platit stále.²³⁸

Po neúspěchu diplomatické mise v Japonsku se Hidejoši rozhodl pro další útok, který měl tentokrát za cíl pouze dobýt Korejský poloostrov a vytvořit z něj tak kolonii Japonska. Mobilizace na druhý útok začala 19. března roku 1597, na kterou Hidejoši vyslal okolo 120 000 mužů.²³⁹ Armáda byla rozdělena do dvou divizí, pravé a levé. Jako hlavní velitel pravé divize byl zvolen Mori Hidemoto (毛利 秀元, 1579 – 1650). Hlavní velitel levé divize byl Ukita Hideie (宇喜多秀家, 1573 - 1655). Strategický plán útoku byl přesun těchto dvou divizí odděleně po poloostrově a jejich setkání na severu provincie Severní Čölla. Levá divize měla jako první zaútočit na město Namwön, ležící 50 km od Čöndžu. Jednotky se začaly 11. září shromažďovat v Pusanu a přibližovat k

²³⁶ Text také v několika kapitolách pojednává o tvoření malých bojových jednotek, signálech a příkazech vojáků, trénink vojenských úředníků, odměny a tresty, a další vojensko-taktické dovednosti. Text je dostupný i v několika anglických překladech jako například: Gyves, Clifford M., *An English Translation of General Qi Jiguang's "Quanjing Jiexiao Pian"*, University of Arizona, 1993

²³⁷ Palais, James B., *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996 Str 86

²³⁸ Palais, James B., *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyöngwön and the Late Chosön Dynasty*, University of Washington Press, 1996 Str 86

²³⁹ Jun Insik, *Jöksačchudžök imdžinwäran v Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s.261

provincii Čõlla. Prává divize zamířila k pevnosti Hwangsõksan.

Zajímavým faktem je, že Hidejoši zvolil jako velitele obou armád velice mladé samuraje. Mori Hidemotovi bylo v době útoku 18 let a Ukita Hideiemu bylo 25 let. Značí to jeho nedůvěru k dosavadním velitelům armády, kteří si podobně jako So Jošitoši hlídali i své zájmy. Hidejoši tak vybral mladé, loajální velitele, kteří ho měli poslechnout na slovo. Předchozí vůdci se tohoto útoku ale zúčastnili také.

8.1. Japonská invazní armáda v průběhu druhé invaze.²⁴⁰

Pravá divize	
Kato Kijomasa	10 000
Kuroda Nagamasa	5 000
Nabešima Naošige Kacuhige Naošige	12 000
Ikedo Hideši	2 800
Nakagawa Hidenari	2 500
Čosokabe Motočika	3 000
Mori Hidemoto	30 000
<i>Celkem</i>	65 300
Levá divize	
Koniši Jukinaga	7 000
So Jošitoši	1 000
Matsuura Šigenobu	3 000
Arima Harunobu	2 000
Omura Jošiaki	1 000
Goto Genga	700
Hačizuka Iemasa	7 200
Mori Jošinara	2 000
Ikoma Kazumasa	2 700
Šimazu Jošihiro	10 000
Šimazu Tadatojo	800
Akizuki Tanegana	300
Takahaši Mototane	600
Ito Juhei	500
Sagara Jorifusa	800
Ukita Hideje	10 000
<i>Celkem</i>	49 600

8.2. Útok na Namwŏn

Naplánovaný útok na pevnost Namwŏn proběhl 24. září roku 1597. Pevnost v té době obývalo přibližně 5 000 korejsko-čínských vojáků a obyvatel. Po dvou dnech obléhání pevnost padla. Části čínské armády se podařilo uprchnout a přesunout se do Sŏulu. Podle záznamů zde bylo 3 726 obětí.²⁴¹ Druhá divize japonské armády mezitím zaútočila na horskou pevnost Hwangšŏksan, která byla strategicky umístěná tak, aby bránila horský přechod z provincie Kjŏngsang do provincie Čŏlla. Pevnost byla dobyta 27. září roku 1597. Obě armády poté současně zamířily směrem k Sŏulu. Zbytek čínské armády se 4. října navrátil zpět do Sŏulu, odkud se společně s korejskou armádou přesunul do města Čiksan, které leželo několik kilometrů před Sŏulem na hlavní cestě do města. Zde se tato armáda 17. října střetla s pětitisícovou jednotkou pod velením Kurody Nagamasy. Mingské armádě se zde podařilo odrazit japonskou armádu, která se musela stáhnout zpět před případnou porážkou. Výsledkem bitvy byly ztráty v řádech stovek mrtvých na obou stranách, nejednalo se ale japonskou porážku.

Zatímco probíhaly souboje na pevnině, japonská flotila se pokusila prorazit až do Žlutého moře, odkud by mohla zásobovat postupující vojska. Podobnou strategii se snažili Japonci použít i během první invaze v roce *imdžin*. Flotila obklíčila jihozápadní část poloostrova, odkud po několika bitvách vyhnala zbytky korejské flotily. Následně se začala přesouvat směrem do Žlutého moře, kam měla proplout skrz úžinu Mjŏngnjang. Zde se 26. října roku 1597 setkala s flotilou admirála I Sunsina, kterému se s počtem okolo 12 lodí podařilo zastavit postupující japonskou flotilu. I Sunsinova flotila se zde setkala s 133 válečnými a 200 zásobovacími loďmi. 31 válečných lodí se mu podařilo potopit a celá flotila se musela stáhnout zpět.²⁴² Tímto úspěchem se podařilo překazit strategiizásobování postupující armády, která byla pro úspěch invaze zcela zásadní. Po bitvě u Mjŏngjangu, se na Hidejošiho příkaz začala armáda stahovat zpět do pusanského okolí. Důvodem pro stažení vojsk byla jednak přicházející zima, ve které by bylo obtížné zásobovat armádu, a zároveň hrozící návrat mingských vojsk, které zatím v konfliktu zasahovaly pouze jednotkami, které byly v době příměří na Korejském poloostrově zanechány. Část armády se stáhla do města Ulsan, kde se 29. ledna roku 1598 střetla s mingsko-korejskou armádou, která sice nečekaně zaútočila, ale nakonec se musela po 10 dnech obléhání města stáhnout zpět.

²⁴¹ Okochi Hidemoto, *Chosen ki*, Paro chapan, 111.

²⁴² Han Sangsu, *Nandžung Ilgi*, Mjŏngmuntang, 1989, s. 534 a dále.

8.3. Hidejošiho smrt a konec války

V průběhu června roku 1598 dává Hidejoši Kurodu Nagamasovi příkaz, aby bránil pevnost v Pusanu. Zároveň přikazuje Ukitu Hideie, Móri Hidemotovi, Hačisuka Iemasovi a ostatním velitelům armády, aby se vrátili zpět do Japonska.²⁴³ Nejednalo se o ukončení invaze, armáda byla schopná udržet pozice v okolí Pusanu a potřebné posily bylo možné do Koreje vyslat během několika hodin z Cušimy. V té době zároveň Hidejoši náhle onemocněl, a 18. září roku 1598 ve věku 63 let zemřel.²⁴⁴ Jeho smrt byla kvůli udržení vlády a válečné kampani několik týdnů utajena úzkým kruhem jeho ministrů před veřejností. Několik dní po jeho smrti píše dopis, v němž zmiňuje, že se Hidejoši velmi rychle uzdravuje a že zanedlouho vyšle příkazy do Koreje k uzavření míru.²⁴⁵ Po jeho smrti se japonská armáda střetne ještě v několika bitvách s armádou mingsko-korejskou, která útočí na pevnosti, kde se Japonci usídlili. V bitvách u Sačchönu a Sunčchönu se jim podaří i přes velké ztráty udržet pevnosti. Postupně se ale k velitelům invazní armády dostávají zprávy o Hidejošiho smrti a jeho přání k ukončení války.

Poslední velká bitva tohoto konfliktu byla námořní bitva u Norjangu 17. prosince roku 1598. Norjang byla úžina u ostrova Namhä, kde korejsko-mingské námořní síly společně zaútočily na japonskou flotilu, která se zde snažila spojit s armádou Koniši Jukinagy. Více než půlka japonské flotily byla v této bitvě zničena. Přeživší se stáhli do Pusanu, odkud se postupně začali stahovat zpět do Japonska. V této bitvě také zemřel admirál I Sunsin následkem postřelení.²⁴⁶

²⁴³ Hayashiya, Tenka ittó, s. 482.

Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982, s. 235

²⁴⁵ Ibid

²⁴⁶ Jun Insik, Jöksačchudžök imdžinwäran v *Imdžin wäran hanguk ilpon kirok pikjo*, Booklab, 2013, s. 340

8.4. Chronologický průběh 2. Invaze

Datum	Události
1597	
24. září	Japonský útok na Namwŏn
26. září	Dobytí Namwŏnu
27. září	Dobytí Hwangsŏksan
17. říjen	Bitva o Čiksán
26. říjen	Bitva u Mjŏngjang
1598	
29. leden	Bitva o Ulsan
8. únor	Zklidnění Ulsanu
18. září	Smrt Tojotomiho Hidejošiho
30. říjen	Bitva o Sačchŏn, bitva o Sunčchŏn
17. prosinec	Bitva o Norjang
21. prosinec	Začíná evakuace Pusanu

9. Závěr

Imdžinská válka byla válečným konfliktem v letech 1592 - 1598, za jehož vznikem stála expanzivní zahraniční politika Japonska. Přestože tento 7 let trvající konflikt výrazně nezměnil politický vliv obou hegemonů, Číny a Japonska, jednalo se o jeden z největších válečných konfliktů raného novověku ve východní Asii, který způsobil pozdější zásadní změny v uspořádání Dálného východu. Z vojenského úhlu pohledu byl konflikt unikátní hromadným použitím palných zbraní v mezinárodním měřítku. Tato vojenská technika hrála významnou roli v průběhu celého konfliktu. Válka byla zároveň význačným dopadem na civilní obyvatelstvo Korejského poloostrova, kdy podle některých badatelů mohla korejská populace klesnout kvůli imdžinským válkám až o 20%.²⁴⁷

Tato práce se pokusila přiblížit politické události a důvody vedoucí k imdžinské válce, zároveň se pokusila zmapovat konflikt z hlediska vojenské strategie válčících stran a definovat základní takticko-strategické rysy a problémy konfliktu. Hlavní pozornost byla věnována korejské účasti v konfliktu, v hlavních obrysech se práce nicméně věnovala i čínské a japonské účasti. V první části práce jsme se seznámili se základní povahou konfliktu, jeho průběhem a představili si jeho aktéry. Zároveň jsme se zaměřili na literární prameny vedoucí k imdžinské válce, které nám umožní tento konflikt do detailů studovat. Práce vychází převážně z korejských pramenů, které sahají k oficiálním zdrojům, jako jsou dynastické analýzy, autorské spisy nebo soukromé výpovědi učenců, které popisují celý konflikt od jeho vzniku až do konce.

V druhé části jsme si stručně představili iniciátora tohoto střetu, japonského vládce Tojotomiho Hidejošiho, a pokusili jsme se zaměřit na charakter důvodů, které ho vedly k rozhodnutí vést tuto válku. Ať už to byly politické cíle nebo pravděpodobně narušený psychický stav, 23. května roku 1592 se Tojotomi Hidejoši rozhodl vyslat armádu na Korejský poloostrov s cílem dobýt čínská a korejská území. Práce se pokusila analyzovat politickou situaci, která konfliktu předcházela, a popsat diplomatické jednání před a v průběhu války. Přestože konfliktu samotnému předcházelo několik diplomatických jednání, korejské království bylo několikrát upozorněno na hrozící konflikt, královský dvůr království Čosŏn vzniklou situaci značně podcenil. Kvůli vnitřním politickým problémům, které království zažívalo, a zkorumpované státní a vojenské sféře, zasáhla první vlna napadení Korejce bez jakékoliv přípravy na válku. Království bylo první vlnou útoku tak paralyzováno, že okupantská armáda dobyla během několika měsíců téměř celý poloostrov. Japonský postup dokázala zastavit až přivolaná mingská vojska.

²⁴⁷ Michell, Tony, *Fact and Hypothesis in Yi Dynasty Economic History: The Demographic Dimension*, Korean Studies Forum, no. 6, Winter-Spring 1979/1980, s. 77-79.

Jádrem práce je popis a srovnání jednotlivých účastníků konfliktu z vojenského úhlu pohledu. Práce se v první řadě zaměřila na japonskou armádu, která útok zahájila a na její taktiku a výzbroj. Zvláštní pozornost byla věnována armádě korejské, kde jsme si na základě korejských zdrojů představili systém, jakým fungovala vojenská služba v království Čosŏn, a zároveň jsme se seznámili se základními strategickými aspekty obrany Korejského poloostrova. Představili jsme si systém, na kterém fungovalo rotování velitelů jednotlivých armád, a zároveň jsme si představili námořní systém obrany poloostrova. Kvůli korupci, zastaralosti armády a systému tzv. 5 stráží, kdy jednotlivý velitelé vojenských posádek byli k oddílu přiděleni až v okamžiku bezprostředního ohrožení, nepřipravenosti vojenských hodnostářů a bojových jednotek tak korejská armáda ve srovnání s japonskou neměla při přímém střetu na počátku války téměř žádnou šanci na obranu. Průběh konfliktu změnil až příjezd mingské armády, která zastavila včas postup japonských vojsk na čínská území. Jediným místem, kde mohla korejská armáda nepřátelům čelit byla válka probíhající na moři. Díky bojové technice a taktice zkušených korejských velitelů nedokázaly japonské námořní síly efektivně zásobovat postupující jednotky na pevnině. Boje odehrávající se na moři měly zásadní vliv na průběh celého konfliktu. Mingsko-korejské alianci se podařilo zastavit klíčový plán pro úspěch invaze, kdy měla japonská flotila prostřednictvím Žlutého moře zásobovat postupující armádu dál do Číny. Je nutné ale podotknout, že i korejské námořní síly byly značně poškozovány politickou situací, která v království panovala. Ze strategického úhlu pohledu mohl být celý konflikt zastaven již v první den vylovení v Pusanu, kdyby námořní velitel místní vojenské základny Pak Hong nerozkázal zničení celé levé flotily, jejímž úkolem bylo chránit levé pobřeží poloostrova. Dalším důležitým faktorem neúspěchu japonské invaze byla její absence artilérie. Díky tomu se korejsko-mingské alianci podařilo zastavit postupující armádu na větší bojovou vzdálenost, než byla účinnost japonských zbraní. Přestože měla japonská armáda technologicky lepší střelné zbraně na kratší vzdálenost a lépe vycvičenou armádu, chyběla jí větší děla, kterými by mohla nepřítele zasáhnout na delší vzdálenost. Zásadním faktorem pro neúspěch invaze byla také absence kavalérie, kdy hlavní vojenskou jednotkou, kterou Japonci disponovali, byly pěší jednotky vojáků zvané *ašigaru*.

V poslední části této práce jsme se zaměřili na stručný popis průběhu této války a na přiblížení klíčových okamžiků, které se v konfliktu udály. Invazi jsme se pokusili popsat od prvního dne vylovení v Pusanu, včetně většiny klíčových bitev, které se během konfliktu udály. Japonská armáda byla schopna v průběhu několika měsíců dobýt téměř celý poloostrov a průběh invaze změnil až příchod armády vyslané z Číny, ke které tradičně od počátku vzniku království Čosŏn, uchovávali Korejci tributární politické vztahy. Dalším důvodem zásahu Mingů bylo přímé ohrožení bezpečnosti státu při pokračování invaze do Číny, kdy se japonská armáda probíla přes korejská území téměř až k čínským hranicím. Po vytlačení japonské armády korejsko-mingskou do

jihovýchodní části poloostrova nastalo několik let vyjednávání. Po neúspěchu vyjednávání, během kterých hrály významnou roli i politické intriky So Jošitošiho, se Hidejoši Tojotomi, spíše kvůli osobním pohnutkám rozhodl pro druhý útok. Cílem druhého útoku již nebylo dobytí Číny, ale pouze získání korejských území pod Hidejošiho vládu. Druhý útok, Korejci běžně nazývaný *čongju čeran*, měl kratší průběh než ten první a skončil několik měsíců po smrti Tojotomi Hidejošiho. Po jeho smrti upadala jak morálka velitelů jeho armády, tak smysl další bojů. Po posledních bitvách se tak Japonci 21. prosince roku 1598 definitivně stáhli a opustili poloostrov. Válka tak po 7 letech končí.

Korejský poloostrov byl po válce zdecimovaný nebyvalou brutalitou páchanou jak v bitvách, tak na obyčejném obyvatelstvu. Je těžké odhadnout přesné počty ztrát, je ale jisté, že budou činit řády milionů, obětí této dlouhé války. Přestože nedošlo v krátkodobém hledisku k významným geopolitickým změnám, z dlouhodobého měřítky měl konflikt vliv na události, které v následujícím období ovlivnily uspořádání Dálného východu zcela zásadně. Korea a Čína ekonomicky vyčerpané konfliktem, nebyly schopny čelit nástupu Mandžůů v následujících desetiletích. Japonská armáda se vrátila zpět do své země s desítkami tisíc zajatců, z nichž většina byla farmáři a obyčejní občané. Zajato bylo i veliké množství umělců, hrnčírů, keramiků a v několika případech také konfuciánských učenců. Kromě obyvatel poloostrova s sebou Japonci vzali i umění a keramiku, která byla v Japonsku velmi ceněná, buddhistické a konfuciánské texty a další kulturní cennosti. K tomuto faktu odkazuje i samotný termín *jakimono sensó* tedy *keramické války*, kterým Japonci tento konflikt někdy nazývají. Válka tak na úkor obyvatel Korejského poloostrova způsobila nový kulturní rozvoj Japonska.

Použité prameny a literatura

Jun Insik, Jöksačchudžök imdžinwäran v *Imdžin wäran hanguk ilbon kirok pigjo*,
Booklab, 2013

Söndžo sillok, *Čosön wangdžo sillok*

Dostupné z <<http://sillok.history.go.kr/inspection/inspection.jsp?mTree=0&id=kna>>

Söndžo sudžöng sillok, *Čosön wangdžo sillok*,

Dostupné z <<http://sillok.history.go.kr/inspection/inspection.jsp?mTree=0&id=knb>>

Han Sangsu, *Nandžung Ilgi*,

Mjöngmundang, Söul, 1989

Jölljösilkisul, 1966 – 1985 Kugjök jölljösilkisul, I-XII,

Mindžok munhwa čchudžinhö

Hanguk čöngsinmunhwa jönguwon, *Kjönguktädžön*,

Jökču kjönguktädžön ponjöpchjön, 1958

Ju Nünsön, *Imdžin wäransigi čosönkune hwagi jöngu. (Firearms of Joseon Army During Imjin War)*, diplomová práce, Jeju National University, 2007

Bacon, Wilbur D., *Translation from Yu Söngngyöng's Chingbirok*,

Translation Volume XLVII, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 1972

Luís Fróis letters concerning Jesuit missionaries in Japan, 47M-280. Gift of Dr. Ernest G. Stillman, New York, New York; received: 1948 March 30. Houghton Library, Harvard College Library, Harvard University, dostupné z <<http://oasis.lib.harvard.edu/oasis/deliver/~hou00972>>

Cory, Ralph M., *Some notes on father Gregorio de Cespedes, Korea's first european visitor* z A Paper Read, in Part, before the Society on 16th June, 1936

Bang, Seung Ho, *An Assessment of the Role of Gregorio de Céspedes, S.J. during the Imjin War in the Late Sixteenth Century: Church and State Collaboration in the Spanish Colonization* z Journal for the Study of Religions and Ideology, Vol 14, No 40, 2015

Palais, James B., *Confucian Statecraft and Korean Institutions, Yu Hyŏngwŏn and the Late Chosŏn Dynasty*, University of Washington Press, 1996

Chong Yag-yong cho, translated by Choi Byonghyon, *Admonitions on governing the people*, University of California Press, Berkeley, 2010

Hawley, Samuel, *The Imjin War, Japan's Sixteenth-Century Invasion of Korea and Attempt to Conquer China*, Roayal Asiatic Society Korea Branch, Seoul, 2005,

Turnbull, Stephen, *The Samurai Invasion of Korea 1592-98*, Osprey Publishing, 2008

Berry, Marry Elizabeth, *Hideyoshi*, Harvard University, 1982

The Cambridge History of Japan, Volume 4, Early Modern Japan, edited by John Whitney Hall, Cambridge University Press 1991

Michell, Tony, *Fact and Hypothesis in Yi Dynasty Economic History: The Demographic Dimension*, Korean Studies Forum, no. 6, Winter-Spring 1979/1980

Swope, Kenneth M., *Crouching Tigers, Secret Weapons: Military Technology Employed during the Sino-Japanese Korean War, 1592-1598*, The Journal of Military History, Vol. 69, No.1 ,pp 11-41, 2005

Gilbert, Marc Jason, *Admiral Yi Sun Shin, The Turtle Ships, and Modern Asian History*, Education About Asia Volume 12, Number 1, 2007

Swope, Kenneth M., *Beyond Turtleboats: Siege Accounts from Hideyoshi's Second Invasion of Korea, 1597-1598*, Ball State University, Sungkyun Journal of East Asian Studies, Vol.6, No.2, 2006

Karlsson, Anders, *The Institutional Basis of Civil Governance in the Chosŏn Dynasty*,
Seoul Selection, 2009

Yao, Xinzhong, *An Introduction to Confucianism*,
Cambridge University Press, 2000

Lorge, Peter, *War, Politics and Society in Early Modern China, 900-1795*,
Routledge, 2005

Park, Eugene Y., *The Military Examination in Late Chosŏn Korea, 1600-1894*,
Harvard University Press, 2007

Park, Eugene Y., *Military examination Graduates in Early Chosŏn: Their social status in Fifteenth Century*, *The Review of Korean Studies*, Vol.3, No. 1, 2000

Ledyard, Gari, „*Confucianism and War. The Korea Security Crisis of 1598*“
The Journal of Korean Studies, vol.6, 1988-89

Park, Eugene Y., *Military Examination Graduates in Sixteenth Century Korea, Political Upheaval, Social Change, and Security Crisis*, *Journal of Asian History* 35, 2001

Park, Eugene Y., *Between Dreams and Reality, The Military Examination in Late Chosŏn Korea, 1600-1894*, , Harvard University Press, 2007

Kim, Samuel Dukhae, *The Korean Monk-Soldiers in the Imjin Wars: An Analysis of Buddhist Resistance to the Hideyoshi Invasion, 1592-1598*, Columbia University, 1978

Gilbert, Marc Jason, *Admiral Yi Sun-shin, The Turtle Ships, And Modern Asian History*, *Education About Asia*, Volume 12, Number 1, 2007

Harjanto, Dewi, "*Naval Power in Ming China*",
AHS Capstone Projects, 2007

Gyves, Clifford M., *An English Translation of General Qi Jiguang's "Quanjing Jieyao Pian"*,
University of Arizona, 1993

Čöng Hjönggho, *Hanguk Minsok Tchäpäkghwa sadžön*,

Dostupné z

<[http://folkency.nfm.go.kr/main/dic_index.jsp?P_MENU=04&DIC_ID=1123&ref=T2&s_idx=170
&P_INDEX=0&cur_page=1](http://folkency.nfm.go.kr/main/dic_index.jsp?P_MENU=04&DIC_ID=1123&ref=T2&s_idx=170&P_INDEX=0&cur_page=1)>

McGreal, Ian P., *Velké postavy Východního myšlení*,

Prostor, 2001

Nylan, Michael, *The Five Confucian Classics*,

Yale University Press, 2001

Lowensteinová, Miriam, *Elita a výběr úřednictva ve staré Koreji*, Univerzita Karlova v Praze,
Praha, 2001

Sawyer, Ralph D., *The Seven military Classics of Ancient China*,

Westview Press, 1993

Edwin O. Reischauer, Albert M. Craig, Carter J. Eckert, *Dějiny Japonska*,

Nakladatelství lidové noviny, Praha, 2001

Pucek, Vladimír. Glomb, Vladimír, *Klasická korejština*,

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2013

Eckert, C. J., Lee, Ki-baik, Lew, Young-Ick, Wagner E.W., Robinson, *Dějiny Koreje*,

Praha, NLN, 2001